

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C82 – LEE14**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening
en Onroerend Erfgoed

van 12 januari 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de toegankelijkheid van bossen in Vlaanderen en de verantwoordelijkheid van de privébosbeheerder	3
Vraag om uitleg van mevrouw Mercedes Van Volcem tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over speelduinen	7
Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over nulbemesting in natuurgebieden als gevolg van recente gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen	
Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de nulbemesting in groengebied	10
Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de noodzaak van het versterken van het actieprogramma inzake lood in de waterleiding	
Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het loodgehalte in het drinkwater	16
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over dioxinemetingen in Menen	21
Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de controle op en de toepassing van de Europese REACH-verordening (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals) en het ontbreken van een samenwerking tussen de federale overheid en de gewesten	28
Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, en tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de invoering van een eenloketfunctie voor milieu- en bouwaanvragen	29
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de gemeentelijke vergoeding voor het afvoeren van eigen water	33

■

Waarnemend voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem, ondervoorzitter**Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de toegankelijkheid van bossen in Vlaanderen en de verantwoordelijkheid van de privébosbeheerder**

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb een kleine vraag over de toegankelijkheid van bossen in Vlaanderen. Ongeveer 70 procent van de bossen in Vlaanderen is in privébezit, ongeveer 68.000 eigenaars staan ervoor in. Voor een bos van 5 hectare of meer dat wordt opengesteld, moet een bosbeheersplan worden opgemaakt met een looptijd van twintig jaar. Daarin staat beschreven wat de ecologische, sociale, economische, educatieve, milieubeschermdende en wetenschappelijke doelstellingen zijn die de beheerder wil bereiken met het bos.

In Vlaanderen is er schaarste aan heel veel, en ook aan bossen. De toegankelijkheid van deze groene zones is dan ook van uitermate groot belang. Op 5 december 2008 werd daarover door de Vlaamse Regering een ontwerp van besluit goedgekeurd met een nieuwe regelgeving inzake de toegankelijkheid van bossen en natuurreservaten. De basisregel is principieel een zo groot mogelijke toegankelijkheid van bossen.

Mevrouw de minister, in de praktijk stelt men zich daar een aantal vragen bij. Een aantal daarvan probeer ik hier te formuleren. U hebt zelf tijdens de Week van het Bos in uw toespraak in De Pinte gesteld dat u privé-eigenaars zou aanmoedigen om hun bos open te stellen. Daarbij rijzen een aantal problemen. Mensen wijken af van de geijkte paden, er is het slukstorten, er is het illegaal kappen van hout en dergelijke meer.

– *De heer Bart Martens treedt als voorzitter op.*

De vraag is wie de uiteindelijke verantwoordelijkheid heeft. Wie heeft de verantwoordelijkheid om te controleren? Wie kan optreden bij een eventuele overtreding? Wie heeft de eindverantwoordelijkheid bij schade aan het bos als niemand op heterdaad werd betrappt: de eigenaar of derden? Welke rol speelt het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) daarbij? Wie moet uiteindelijk de schade vergoeden? Wie moet illegale installaties zoals houten constructies afbreken en instaan voor de kosten?

Er is de principiële toegankelijkheid, maar er is ook het occasionele gebruik van het bos zoals voor een mountainbiketocht en dergelijke. Wie moet waarvoor toestemming geven? Aan wie moet toestemming worden gevraagd? Wat is de concrete procedure hierbij? Hoe gaat dit concreet in zijn werk? Wat is de rol van het ANB? Wat is de rol van de eigenaar? Binnen welke termijn dient het ANB uitsluitel te geven? Mijn vragen zijn gebaseerd op de praktijk, want er worden heel wat problemen vastgesteld met de werkwijze van het ANB in dezen. Als er iets wordt gewijzigd, is er dan ook in een beroepsmogelijkheid voorzien?

In uw toespraak van oktober 2009 stelde u dat u het subsidiesysteem zou willen herzien. Hoe ziet u deze aanpassing? Binnen welke termijn zult u het systeem herzien?

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Mijnheer de voorzitter, ik wil me graag aansluiten bij deze vraag van de collega en ik zou van de gelegenheid gebruik willen maken om te informeren naar een heel recent, feitelijk nog actueel dossier, met name dat van het Nationaal Park Hoge Kempen – u allen wellicht niet onbekend. Ook daar zijn een aantal privé-eigenaars, en eentje ervan is een Waalse kapitaalsgroep. De groep is eigenaar van een stuk dat centraal gelegen is in dat park, een stuk van 300 hectare, en heeft het voornemen geuit om het perceel af te sluiten, om het niet langer toegankelijk te houden voor het publiek vanaf 1 januari 2010.

Ook in december werden hierover vragen gesteld. Door de massale bezwaarschriften die werden ingediend, maar ook door het feit dat natuur leeft en door de mediabelangstelling en

de commotie die daardoor zijn ontstaan, heeft de eigenaar besloten om het stuk bos voorlopig wel open te houden. Ik neem aan dat dit een tijdelijke oplossing is, en ik zou graag willen informeren naar de stand van zaken.

Ik sluit me ook aan bij de vragen van de heer Bothuyne, want dit is een moeilijke situatie. Aan de ene kant subsidiëren we mensen om hun bos open te stellen, aan de andere kant kunnen we nog altijd geen echte eisen stellen, kunnen we nog altijd niet verplichten om een bos open te stellen. Ik weet niet of dit laatste juist is, laat het dus een vraag zijn. Ook kreeg ik graag een stand van zaken.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Mijnheer de voorzitter, we moeten hier heel voorzichtig zijn op het vlak van het eigendomsrecht. Vlaanderen is een van de regio's in Europa waar het eigendomsrecht al het meest werd uitgehold: er zijn vogeltrekgebieden en er is praktisch op alles een voorkooprecht voor wie wil overgaan tot een aankoop. We moeten er met de grootste voorzichtigheid mee omspringen, want uiteindelijk was een van de belangrijkste zaken die zijn veranderd na de afbouw van de Muur en van het communisme, het eigendomsrecht. Ik vraag dus om heel voorzichtig te zijn met de afbouw van het eigendomsrecht.

Als mensen worden gestimuleerd om hun bossen open te stellen en ze worden daarvoor ook gesubsidieerd, dan zijn er natuurlijk ook een aantal legale zaken af te toetsen en af te stemmen, namelijk inzake de aansprakelijkheid. Wat als zich ongevallen voordoen in het bos? Jachtongevallen zijn specifiek omdat ze onder het jachtrecht vallen, maar wat met ongevallen van wandelaars voor wie een eigenaar zijn bos heeft opengesteld? Hoe zit het op basis van de subsidiëring, waarvoor ik erop aandring dat u nooit verder gaat om de uitholling van het eigendomsrecht tegen te gaan, met de aansprakelijkheden? Waarin voorziet u specifiek?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het antwoord op de eerste vraag van de heer Bothuyne heeft betrekking op de controle en de eindverantwoordelijkheid, en biedt direct ook een antwoord op een aantal bijvragen die werden gesteld. Het blijft de bosbeheerder zelf die een beheersplan opmaakt en die ook een toegankelijkheidsregeling kan opmaken voor zijn bos en die daarvoor ook een subsidie kan krijgen. Hij kan dat alleen doen, maar hij kan zich uiteraard ook laten bijstaan door derden. Hij kan ook een beroep doen op informatie en ondersteuning van het Agentschap voor Natuur en Bos en van de bosgroepen.

Als de bosbeheerder zo'n beheersplan opmaakt, dan engageert hij zich, na goedkeuring van dat bosbeheersplan, om de maatregelen uit te voeren en zo de doelstellingen te bereiken.

Als de bouseigenaar schade ondervindt die werd veroorzaakt door derden, en hij niet kan nagaan wie de echte dader is, kan hij een klacht tegen onbekenden indienen. In dat geval geldt de gewone aansprakelijkheidsregeling. Het is de eigenaar zelf die stappen moet ondernemen. Dat gebeurt bij de lokale politie.

Uiteraard kan in dat geval de eigenaar niet zelf verantwoordelijk worden gesteld voor daden die hij zelf niet heeft begaan, maar hij zal wel de handelingen moeten stellen zodat zijn beheersplan opnieuw wordt nageleefd.

Er zijn speciale aangepaste verzekeringspolissen waar die bouseigenaars een beroep op kunnen doen om zich in te dekken tegen schadegevallen. Ongeacht of een bos al dan niet toegankelijk is, er kan altijd een indringer schade aanbrengen aan het bos.

Het klopt dat er voor mountainbiketoertochten een voorafgaande toestemming van de bouseigenaar en een voorafgaande machtiging van het ANB nodig zijn. Voor privébossen behandelt de beleidsadviseur of het aanspreekpunt recreatief medegebruik van de provinciale dienst van het ANB deze machtigingsaanvragen. Dat gebeurt dus niet door de boswachter van

het ANB. Zijn werkingsgebied beperkt zich strikt genomen tot de eigen domeinen van de Vlaamse overheid. De beslissing is gedelegeerd aan de provinciaal directeur van het ANB.

Bij het al dan niet toekennen van een machtiging voor een mountainbiketoertocht zijn de afwegingen gesteund op twee belangrijke principes: enerzijds het vermijden van conflict-situaties tussen gebruikersgroepen en anderzijds de bescherming van kwetsbare populaties en habitats. Voor het laatstgenoemde aspect heeft het ANB recent een toetsingskader ontwikkeld dat ondersteuning moet geven aan de beslissing. Een studiebureau heeft dat kader opgemaakt.

Het gebeurt uiterst zelden dat een organisatie geen activiteit kan uitoefenen. Er is een aantal gevallen waarbij dat wel is gebeurd. Wellicht zijn die de aanleiding tot uw vraag, mijnheer Bothuyne. Wel is het mogelijk dat gevraagd wordt om het parcours aan te passen of een andere datum te kiezen omwille van andere grootschalige geplande activiteiten.

Het ANB werkt actief aan samenwerkingsverbanden met de belangrijkste mountainbike-federaties om semivaste parcours uit te stippelen die de organisaties dan een aantal keren per jaar kunnen gebruiken. De provinciale sportdiensten spelen een belangrijke bemiddelende rol. In Limburg werkt deze samenwerkingsvorm al verschillende jaren, en in de provincie Antwerpen wordt momenteel volop werk gemaakt van een aantrekkelijk aanbod van semi-vaste parcours in samenwerking met de diverse clubs die aangesloten zijn bij de mountain-bikefederaties. We beogen eenzelfde werking in de andere provincies.

Wat de subsidiesystemen betreft, staat in de beleidsnota dat we zullen bekijken hoe we dit op een andere manier kunnen aanpakken met het oog op meer effectiviteit. In 2010 zullen we daarover een studie aanbesteden. We zullen de studie in hoofdzaak toespitsen op de concrete uitwerking van een effectief en efficiënt subsidiesysteem. Al heel wat private boscijdegenaren werden over de problematiek bevestigd via een enquête in het kader van een TWOL-studie (Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek Leefmilieu): “Onderzoek naar optimale afstemming tussen wetgevende en juridische aspecten enerzijds en terreinkennis en wensen van de beheerders anderzijds op vlak van openstelling en toegankelijkheid van bossen en natuur-reservaten”.

Op basis van de bevestiging en van de resultaten daarvan zullen we een verdere studie aanbesteden in 2010 om een nieuw subsidiesysteem uit te werken.

Mevrouw Jans, nadat het probleem op de Hoge Kempen werd gesignaleerd hebben wij contact gehad, met als resultaat dat die privé-eigenaar het bos toch niet heeft afgesloten. Intussen zijn er verschillende vergaderingen geweest, ook met aanpalende gemeentebesturen om een definitieve regeling uit te werken. Ik moet nog nagaan wat de recentste stand van zaken is.

Mijnheer Sabbe, het blijft de beheerder zelf die zijn eigendom in handen heeft en beslist wat hij daarmee doet. In ruil kan hij een subsidie krijgen. Het is niet zo dat wij manu militari een aantal zaken opleggen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het gaat hier om een moeilijk spanningsveld. Er zijn heel wat privé-eigenaars die we willen aanmoedigen om hun bos open te stellen. Het beheersplan is daar, gekoppeld aan de subsidies, een goed instrument toe.

U zegt dat eigenaars klacht kunnen indienen tegen onbekenden als er iets misgaat, maar uiteindelijk zijn ze wel zelf verantwoordelijk voor de afbraak van een illegale constructie. Het kan dan gaan over een boomhut. Ik ken echter ook een geval waarbij het bos grenst aan een woongebied. In dat bos staat illegaal een uitgewerkt tuinhuis met duivenwoonst van een aanpalende eigenaar. De boscijdegenaar wordt daar nu door het ANB op gewezen en daarvoor verantwoordelijk gesteld. Hij moet die constructie afbreken. Op die manier krijgt men situaties waarbij boscijdegenaars vol goede wil beheersplannen afsluiten. Door de verant-

woordelijkheid die hen in dat kader wordt toegewezen, worden zij echter ontmoedigd om hun bos nog verder open te stellen. We moeten daar bij de evaluatie van de beheersplannen en van het subsidiesysteem rekening mee houden.

Ik kijk uit naar het studiewerk waar u het over hebt gehad. Ik denk dat er alleen al een studie nodig is om de titel te analyseren. Ik stel voor dat we daar later dit jaar op terugkomen.

De heer Ivan Sabbe: Ik maak mij bedenkingen bij al die studies. Mevrouw de minister, u hebt mijn vraag over de permanente meetstations onontvankelijk verklaard. U wilt daarover een studie maken. Ik zal daar nog op terugkomen, maar dan via de pers aangezien u mijn vraag onontvankelijk hebt verklaard.

De voorzitter: Het Bureau heeft de vraag onontvankelijk verklaard.

De heer Ivan Sabbe: U bent voorzitter van de commissie en u, mevrouw de minister, bent de bevoegde minister. Onze fractieleider is een van de vele leden van het Bureau. Hij is niet de enige die beslist. Dat doet de meerderheid, die een weerspiegeling is van de meerderheid in het plenaire parlement.

De voorzitter: Mijnheer Sabbe, voor alle duidelijkheid: verleden week hebben we hier een uitgebreide discussie gevoerd naar aanleiding van vijf vragen om uitleg over de waterverontreiniging van de Zenne en de Dender. De vragen om te komen tot permanente meetstations zijn gesteld. De minister heeft daar duidelijk op geantwoord. Dat is de reden waarom het Bureau uw verzoek tot interpellatie onontvankelijk heeft verklaard.

De heer Ivan Sabbe: Ik vind het zinloos om voor een investering van een paar duizend euro een onderzoek te doen en een studie te maken. Als ik hier het woord ‘studie’ hoor, stel ik mij de vraag hoeveel geld Vlaanderen nog aan studies zal uitgeven om zaken te laten uitvoeren die we misschien voor de prijs van één studie al twee keer zouden hebben uitgevoerd. Dat is het gevaar dat daarin schuilt.

Ik hoor hier nu weer voortdurend het woord ‘studie’ vallen. Het is toch de bedoeling dat we werken en vooruitgang boeken en dat we niet elke beslissing die we nemen als minister of als regering of als parlement telkens onderwerpen aan de goedkeuring van een studie of dat we ons daardoor willen laten indekken. Studies zijn meestal manieren om zich te laten indekken voor iets waarvan we weten dat het toch moet gebeuren.

Ik heb mijn bedenkingen bij het maken van studies voor een zeer beperkte materie, die toch zeer weinig invloed heeft op een algemene begroting. Mevrouw de minister, in plaats van u te beroepen op uw eigen mensen en op uw eigen administratie zegt u opnieuw een studie te laten uitvoeren. Het gaat mij om het permanent gebruik en misbruik van studies met belastinggeld.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer Sabbe, ik wil nogmaals herhalen dat ik zelf niet beslis welke vragen er onontvankelijk worden verklaard.

U verwijt mij dat ik een vraag van u onontvankelijk zou hebben verklaard. Ik heb daarin geen enkel beslissingsrecht. Het parlement beslist autonoom welke vragen worden aanvaard en welke niet. Ik denk dat de voorzitter en het Bureau dat op een correcte manier doen. Ik heb daar zelf niets in te zeggen. Ik wil dat nog eens herhalen, want blijkbaar kent u de werking van het parlement niet zo goed.

Als u alternatieven hebt, als u kunt zeggen hoe u zelf het subsidiesysteem zou uitwerken, dan zijn die alternatieven welkom. Het is nuttig om na te gaan welke instrumenten welk effect hebben. De Minaraad is mee de opdrachtgever van die studie. Het gaat niet om een megastudie en er wordt ook geen speciaal studiebureau voor aangesteld. Het is zeker geen heel groot project.

Op basis van cijfers en gegevens – meten is weten – wordt onderzocht welke subsidies welk effect hebben en hoe wij die bosbeheerders nog beter kunnen ondersteunen. De problematiek van de aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid, die door de heer Bothuyne en ook kort door u, mijnheer Sabbe, werd aangehaald, kan ook een van de elementen zijn waarmee wij rekening moeten houden. Zo kan een stukje van de subsidie worden geïnvesteerd in een globale verzekeringspolis voor alle boscijgenaren. Dat zou een van de conclusies kunnen zijn. Het is nuttig om dat eens ernstig te onderzoeken vooraleer conclusies te trekken. Dat is de juiste manier van beleid voeren. U had het daarnet over communisme, wel, daar werden er geen studies gemaakt, daar werd alles van bovenaf beslist.

De heer Ivan Sabbe: Ik blijf erbij dat een studie niet nodig is. In plaats van te werken met een subsidiëringssysteem kunt u veel beter werken met bijvoorbeeld een korting op de onroerende voorheffing die de boscijgenaar moet betalen. En dan moet u geen subsidies uitwerken, dan hebt u gewoon een korting op een belasting.

De heer Bart Martens: Mijnheer Sabbe, voor bossen in het Vlaams Ecologisch Netwerk is volgens mij de gewestelijke onroerende voorheffing volledig afgeschaft. Het instrument waarnaar u verwijst, bestaat. Ik denk dat de minister gelijk heeft als ze voor wat betreft de andere instrumenten eerst een evaluatie bestelt om na te gaan wat de meest kostenefficiënte en doeltreffende instrumenten zijn om onze doelstellingen op het vlak van bosbeleid te bereiken, met respect voor de belangen van alle belanghebbenden.

De heer Ivan Sabbe: Men moet wel zien dat de instrumenten die men gebruikt, niet duurder zijn dan de kostprijs.

De heer Bart Martens: Ik ga ervan uit dat uit die studie en de evaluatie zal blijken wat kostenefficiënt is en wat niet.

Minister Joke Schauvliege: Het is de bedoeling dat de overheid niet alles zelf moet aankopen en dat de eigenaars eigenaar kunnen blijven en dat we op die manier de natuur kunnen realiseren en de toegankelijkheid van die natuur kunnen bewerkstelligen.

Wij slaan de juiste weg in. Het is nu net om kosten te besparen en efficiënt te kunnen werken dat dit systeem is uitgewerkt, maar het kan efficiënter. Om daarvan een afweging te zien, hebben wij gevraagd om aan de hand van objectieve cijfers na te gaan wat de effecten kunnen zijn van de verschillende subsidiesystemen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Mercedes Van Volcem tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over speelduinen

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Mijnheer de voorzitter, heel wat kinderen en jeugdbewegingen spelen van oudsher graag buiten. Een aantal duingebieden aan de kust zijn geschikt om in te spelen. Het Duinendecreet schept hiervoor een kader. In het verleden is een gedeelte van de duinen ten westen van Blankenberge als speelduinen gebruikt. Ten gevolge van de uitbreiding van de haven aan de oostkust is deze speelmogelijkheid weggefallen.

Ik zou dan ook willen suggereren aan de oostkant van Blankenberge een gedeelte van de duinen voor de jeugdbewegingen open te stellen. Dit moet jongeren de mogelijkheid bieden optimaal te genieten van wat de natuur ons biedt. Persoonlijk vind ik dat de natuur moet kunnen worden beleefd. De natuur mag niet enkel worden afgebakend en als reservezones worden bekeken. Op die manier kunnen we enkel nog naar een stukje van de natuur gaan kijken. Het moet ook mogelijk zijn de natuur te beleven.

Mevrouw de minister, bent u het eens met de stelling dat speelduinen voor kinderen de natuurbeleving zouden verhogen en bijgevolg positief voor mens en natuur zouden zijn? Bent u bereid een gedeelte van de duinen aan de oostkant van Blankenberge als speelduinen ter beschikking te stellen? Kunt u een overzicht geven van Belgische kustgemeenten die over speelduinen beschikken? Is het al dan niet uw intentie in alle kustgemeenten speelduinen mogelijk te maken?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, ik wil me, onder meer wegens mijn eigen ervaringen, bij de vraag om uitleg van mevrouw Van Volcem aansluiten. Ik denk zelfs met wat nostalgie aan mijn eigen jeugdijaren terug. Dat is natuurlijk nog niet zo lang geleden. *(Gelach)*

Ik heb als jobstudent op een speelplein gewerkt. Daarvoor heb ik als kind zorgeloos in eender wel stuk van de duinen kunnen ravotten. Dat is momenteel niet meer mogelijk. Ten gevolge van het Duinendecreet is zo goed als alles beschermd. Er zijn enkel vaste wandelpaden. Die paden kunnen enkel worden gebruikt om te wandelen. Fietsen is zo goed als onmogelijk.

Mij lijkt het belangrijk voor de jongeren en voor de jeugdbewegingen dat er in elke kustgemeente met duinen voldoende ruimte moet zijn. Eigenlijk kunnen we dat enigszins met de bossen vergelijken. Het gaat er niet enkel om de natuur te beschermen. Dit is natuurlijk van groot belang. Er moet echter ook ruimte zijn om kinderen te laten spelen en om jeugdbewegingen duinenspelen te laten organiseren. Dit is momenteel overal zo goed als onmogelijk gemaakt.

Ik vraag een lichte aanpassing of het scheppen van de mogelijkheid de stukken van de duinen die al voldoende zijn hersteld weer voor het publiek open te stellen. Tegelijkertijd kunnen dan andere stukken van de duinen weer in ere worden hersteld. We moeten nagaan waar er mogelijkheden zijn. Kinderen en jeugdbewegingen moeten duinenspelen kunnen organiseren.

Een gedeelte van de duinen is vrij toegankelijk. Iedereen kan er in de duinen liggen. Dit stuk van de duinen is echter ter hoogte van het naaktstrand gelegen. Voor het overige is een groot gedeelte een provinciaal museum geworden. Daarnaast hebben we natuurlijk ook het beschermd gebied het Zwin. Dat is allemaal fantastisch, maar er is te weinig plaats voor speelduinen.

Mevrouw de minister, ik zou hier dan ook een oproep willen lanceren. U zou hier in de mate van het mogelijke rekening mee moeten houden. Dit is niet alleen belangrijk voor de jeugdbewegingen, maar ook voor jonge gezinnen met kinderen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, het Duinendecreet van 14 juli 1993 heeft een volledig bouwverbod ingevoerd voor de voordien nog niet of nog niet afdoende beschermde open ruimte in de maritieme duinstreek.

Ik ben het volledig eens met de stelling dat spelen in de duinen de affiniteit van kinderen met die duinen en met de natuur enkel kan versterken. Daarnaast moeten we er echter ook voor zorgen dat het resterend duinareaal niet wordt tenietgedaan. De recreatiedruk mag niet te hoog worden. We moeten voorkomen dat een aantal kwetsbare natuurwaarden, zoals bepaalde plantengroei of bepaalde fauna, in het gedrang komen. Eigenlijk voldoet aan onze kust slechts een beperkte duinenstrook aan de voorwaarden. We beschermen wat we hebben.

De oplossing is de geleiding van het recreatief medegebruik. Er wordt hier trouwens ook voor deze oplossing gepleit. We mogen de beperkte draagkracht van het ecosysteem in de duinen niet overbelasten. Tegelijkertijd moeten we ervoor zorgen dat de duinen toegankelijk zijn. De afbakening van bepaalde duinen als speelduinen, zoals dat ten westen van Blankenberge is gebeurd, past perfect binnen de geleiding van het recreatief medegebruik van onze duinen.

Oorspronkelijk maakten de diverse jeugdverenigingen van Blankenberge gebruik van de speelduinzone ten westen van Blankenberge. Thans blijven hier enkel de zeescouts over. De overige jeugdverenigingen zijn geherlokaliseerd naar het provinciaal domein het Zeebos, ten oosten van Blankenberge.

De vraag om een gedeelte van de duinen van het erkend natuureservaat de Fonteintjes, ten oosten van Blankenberge, als speelduinen ter beschikking van de geherlokaliseerde jeugdverenigingen te stellen, is door de milieuraad van Blankenberge besproken en afgewezen. De milieuraad heeft geoordeeld dat de geherlokaliseerde jeugdverenigingen in het Zeebos over voldoende speelbos kunnen beschikken. Het Zeebos is immers onder meer aangelegd om de recreatiedruk op de duinen te verlagen.

Bovendien kunnen de jeugdverenigingen die gevestigd zijn in het Zeebos, dus ten oosten van Blankenberge, zich ook verplaatsen naar de nog steeds bestaande speelduinzone ten westen van Blankenberge. Deze speelduinzone blijft behouden tot er een beslissing valt over dit stuk duinen, in het kader van de uitbreiding van de haven.

Er zijn speelduinen en zones voor struinnatuur in de duinen en speelbossen afgebakend in de kustgemeenten De Panne, Koksijde, Middelkerke, Oostende, Bredene, De Haan, Blankenberge, Zeebrugge en Knokke-Heist. Het door het Agentschap voor Natuur en Bos uitgewerkte inrichtingsplan voor de Simlidiinen te Nieuwpoort voorziet ook in de afbakening van een speelduinzone, maar dat gebied moet grotendeels nog verworven worden door het Vlaamse Gewest vooraleer het effectief kan worden ingericht.

In vrijwel alle gemeenten van de Vlaamse kust zijn al speelduinen en zones voor struinnatuur in de duinen of speelbossen afgebakend en als dusdanig in gebruik.

Mijnheer Verstreken, ik geloof dat ik daarmee ook op uw vraag heb geantwoord. Ik besef wel dat u nog meer zones voor duinen wil, maar wij moeten rekening houden met de natuurwaarde en de nood aan speelruimte.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Als ik u goed begrijp, zult u geen bijkomend initiatief nemen omdat de Blankenbergse milieuraad het heeft afgewezen.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mevrouw de minister, ik ben een grote voorstander van zo veel mogelijk natuur. We moeten daar respect voor hebben, zeker als het om vogelbroedzones gaat of gebieden waar zehonden kunnen zitten. Daar moet ruimte voor zijn. Dat is niet meer dan logisch.

We hebben natuurlijk een kleine kuststrook. In het verleden, een tiental jaren geleden en dat moet men in zijn tijdsgeslacht zien, is nogal onzorgvuldig omgesprongen met de open ruimte. Er is misschien wel wat te veel gebouwd in de duinen. De ruimte voor kinderen om te spelen en te ravotten is veel te beperkt en te weinig. Aan de middenkust kunnen ze op een voetbalveld en een piepklein stukje duin spelen. Dat zou binnenkort dan ook nog gedeeltelijk worden afgesloten. Vroeger was er nog een verbinding richting Bredene, maar daar kan men totaal niet meer terecht. Als de jeugdvereniging een bos- of duinspel wil spelen, hebben ze een behoorlijk groot terrein nodig. Op een piepklein stuk grond kan men de opdrachten niet verstoppen. Men heeft een groot stuk nodig als men spelen in open lucht wil organiseren. Kunt u daar rekening mee houden? Kunt u de noden per gemeente bekijken? Kunt u nagaan wat er nog mogelijk is in het belang van de jongeren?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik heb natuurlijk het Duinendecreet toegepast. Dat werd hier goedgekeurd. We streven altijd naar een evenwicht tussen de natuurwaarden en het gebruik van de duinen als open ruimte. Ik heb alle begrip voor de vraag om dat nog uit te breiden, en

de duinen nog meer open te stellen voor kinderen. Als we dat doen, komen er natuurlijk veel mensen op af, worden ze door iedereen weer gebruikt en dat geeft problemen. De duinen hebben ook nog altijd een veiligheidsfunctie. Niet alleen de natuurwaarde, ook het veiligheidsaspect mogen we niet uit het oog verliezen. Bij veelvuldig gebruik kalven de duinen af.

Mevrouw Van Volcem, ik sluit me aan bij de afwegingen van de milieuraad van Blankenberge. Er is een speelduin ten westen van Blankenberge. Dat is een beslissing. Aan de andere kant is er ten oosten ook een speciale speelzone ingericht, namelijk het Zeebos, waar jeugdverenigingen naar hartenlust kunnen spelen. Die twee mogelijkheden zouden moeten volstaan om de jeugdverenigingen ruimte te bieden om te spelen en ravotten. Het is niet onze intentie om daar bijkomend een extra zone af te bakenen, er zijn er al twee. We willen de natuur blijvend beschermen. Het heeft weinig zin om dat nu allemaal opnieuw in vraag te stellen en andere oplossingen te zoeken.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Ik heb van de lokale besturen deze vraag gekregen. Als u zegt dat er geen nood bestaat, dan heb ik niets meer te zeggen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over nulbemesting in natuurgebieden als gevolg van recente gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen

Vraag om uitleg van mevrouw Martine Fournier tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de nulbemesting in groengebied

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord. (*Opmerkingen van mevrouw Marleen Van den Eynde*)

De heer Jan Verfaillie: Wij hebben deze vraag onafhankelijk van elkaar ingediend. Dat is misschien een bewijs dat wij ‘midden de mensen’ staan.

Vorig jaar keurde de Vlaamse Regering verschillende gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (GRUP's) goed, waarbij meer dan 600 hectare agrarisch gebied omgezet werd naar natuurgebied. De mestwetgeving bepaalt dat er het jaar na de vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) nulbemesting wordt opgelegd op extensieve graslanden. Akkerland, intensief grasland en huiskavel worden vrijgesteld van nulbemesting. Voor de intensieve graslanden met nulbemesting krijgen de gebruikers een zogenaamde ‘bestemmingswijzigingscompensatie’.

Vorige maand heeft de Mestbank aan de landbouwers een kennisgeving gestuurd voor al hun percelen die gewijzigd zijn van bestemming. Zij kunnen hier eventueel tegen in beroep gaan bij de Mestbank, waar hun bezwaar vervolgens door een verificatiecommissie wordt behandeld.

Er zijn hierbij twee problemen. De berekening voor de vergoedingen is ten eerste nog niet klaar. Maar op 1 januari 2010 wordt de nulbemesting wel toegekend. Het is nogal bizar om maatregelen op te leggen zonder dat de vergoedingen vastgesteld en uitbetaald zijn.

Ten tweede is de verificatiecommissie die de bezwaren moet behandelen, nog niet opgericht. De commissie zal op basis van veldonderzoek moeten uitmaken welke biologische waardering er aan het perceel gegeven moet worden en/of de oorspronkelijke categorie juist was. Deze evaluatie zal ten vroegste kunnen gebeuren in april of mei, omdat men dan pas de

grassoorten kan onderscheiden. De landbouwers zullen dus een uitspraak krijgen over hun bezwaar op het moment dat de bemesting al had moeten gebeuren.

Mevrouw de minister, bent u op de hoogte van deze problematiek? Hebben uw diensten al stappen ondernomen om deze toestand op te lossen? Ziet u een mogelijkheid om de invoering van de nulbemesting een jaar uit te stellen?

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Mijn excuses, mijn vraag sluit inderdaad nauw aan bij die van de heer Verfaillie. We hebben dat niet met elkaar afgetoetst. Misschien kan dat de volgende keer wel gebeuren.

Op 18 november 2009 werden heel wat landbouwers door de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) op de hoogte gebracht van de nieuwe afbakening kwetsbaar gebied natuur door het RUP. Concreet betekent dit voor veel boeren dat er vanaf 1 januari 2010 op een groot deel van hun weilanden in groengebied een nulbemesting heerst. De vrij late verwittiging maakt het voor veel boeren moeilijk tot onmogelijk om op korte termijn de organisatorische stappen te nemen om hun bedrijf aan te passen aan de nieuwe situatie.

Opvallend is dat het nieuwe decreet Ruimtelijke Ordening de Mestbank oplegt binnen de 30 dagen na de definitieve vaststelling van het GRUP de kennisgeving op te sturen naar de landbouwers. Voor het GRUP Kust-Polders-Westhoek: landbouw-, natuur- en bosgebieden Blankaart-Merkembroek van 30 april 2009 verliep dit eind mei. Dat geldt ook voor de vijf andere GRUP's. De Mestbank bracht de boeren veel te laat op de hoogte.

De landbouwers krijgen per perceel in het nieuw afgebakende groengebied een omschrijving van hun velden. Als ze hier niet akkoord mee gaan, kunnen ze binnen de 30 dagen een aanvraag tot correctie indienen en die binnen de 30 dagen na de kennisgeving aangetekend terugsturen. Na de aanvraag heeft de Mestbank 60 dagen de tijd om een definitieve beslissing te nemen. Dit moet gebeuren op advies van de verificatiecommissie. Bij navraag bleek dat de verificatiecommissie nog niet was samengesteld. De meeste onderzoeken zullen dus gebeuren in de maand januari of februari, terwijl zo'n onderzoek het best gebeurt in de bloeimaand om het vegetatietype van het veld goed te kunnen bepalen.

Indien de Mestbank de landbouwers op tijd had verwittigd, was de volledige procedure afgesloten voor de start van 2010. De vaststelling door de verificatiecommissie had kunnen gebeuren tijdens de zomermaanden en de landbouwers hadden alles kunnen inpassen. Nu dreigen veel landbouwers extra kosten te moeten maken, want minder bemesten betekent niet alleen een mestoverschot, maar ook minder hooi van die velden.

De getroffen landbouwers kunnen gebruik maken van de vergoeding natuur of de compensatieregeling. De vergoeding natuur bedraagt 150 euro en vindt zijn basis in het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling 2007-2013. Verder is er sprake van de gebruikerscompensatie, maar daar zijn geen concrete bedragen van gekend. De administratie kon niet zeggen hoeveel dit precies zal zijn, omdat dit nog niet werd vastgesteld. Het is ook niet duidelijk of beide regelingen naast elkaar kunnen worden gebruikt.

Een andere mogelijkheid in de IJzerbroeken is gronden in natuurgebied ruilen voor gronden in andere gebieden. Ook hier is er een probleem, omdat er al geruime tijd geen gronden meer beschikbaar zijn om te ruilen.

Mevrouw de minister, hoe komt het dat de Mestbank pas zo laat heeft gereageerd? Zal de Mestbank soepel omspringen met het criterium van 30 dagen?

Is de verificatiecommissie al samengesteld, of wanneer zal dit gebeuren? Zal de termijn van 60 dagen gerespecteerd kunnen worden? De commissie is immers nog niet samengesteld. Wordt de nulbemesting opgeschort tijdens de loop van de correctieaanvraag?

Zijn de vergoedingen natuur en de gebruikerscompensatie cumuleerbaar? Zal de vergoeding natuur na 2013 voortgezet worden? Hoeveel bedraagt de gebruikerscompensatie?

Welke maatregelen zult u nemen om de overgang naar natuurgebied vlotter te laten verlopen? Is het uitstellen van de nulbemesting met een jaar een optie?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Verfaillie, ik ben op de hoogte van de problematiek. Die heeft betrekking op twee decreten: het Mestdecreet en het decreet van 27 maart 2009 houdende de vaststelling van een kader voor de gebruikerscompensatie bij bestemmingswijzigingen, overdrukken en erfdiensbaarheden tot openbaar nut. Die zijn allebei door het parlement goedgekeurd. Het Mestdecreet valt volledig onder mijn bevoegdheid, het andere ook deels onder die van de minister van Landbouw.

Met het oog op het behoud en de versterking van natuurwaarden bakent het Mestdecreet kwetsbaar gebied natuur af met daaraan gekoppeld de nulbemesting. Het opleggen van extra bemestingsbeperkingen in kwetsbaar gebied natuur was al opgenomen in het vorige Mestdecreet en dus al van kracht sinds 2000. Het hield echter geen rekening met de groene gewestplanbestemmingen in uitvoering van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening en ook niet met de groene bestemmingen van ruimtelijke uitvoeringsplannen in uitvoering van het decreet van ruimtelijke ordening van 1999. Daardoor drong zich een wijziging op van de regelgeving.

Op voorstel van alle actoren, dus zowel van de landbouwsector maar ook van de natuurverenigingen, werd op 19 december 2008 een wijziging van het Mestdecreet doorgevoerd waardoor vanaf 1 januari 2009 ook de percelen die via GRUP's groen worden aangeduid, als kwetsbaar natuurgebied worden afgebakend. De afbakening treedt in werking op 1 januari volgend op de definitieve vaststelling van het betrokken gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Dat wat het Mestdecreet betreft.

Het tweede decreet, namelijk dat betrekking heeft op de gebruikerscompensatie bij bestemmingswijzigingen, overdrukken en erfdiensbaarheden tot openbaar nut, voorziet erin dat bij bestemmingswijzigingen van agrarische gebieden naar groene gebieden door ruimtelijke uitvoeringsplannen, in een financiële compensatie zal worden voorzien voor de gebruikers van percelen waarop gebruiksbeperkingen worden opgelegd. Het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 tot uitvoering van dat decreet, voorziet erin dat de gebruiker een aanvraag voor een gebruikerscompensatie kan indienen binnen het jaar na de inwerkingtreding van de maatregel, zonder dat deze termijn voor 28 september 2009 kan aanvangen. Het ingaan van een bemestingsverbod is een dergelijke maatregel die gebruikersbeperkingen inhoudt en waarvoor dus ook een gebruikscompensatie kan worden gevraagd.

Voor de uitvoering van de aangehaalde decreten en het besluit waar ik daarnet naar verwezen heb, is er nog een bijkomend ministerieel besluit nodig waarin de berekeningsmethode voor de gebruikswaardedaling van de betrokken percelen wordt vastgelegd. Dit ministerieel besluit is momenteel in opmaak. Een ontwerp van dit besluit werd door het Departement Landbouw en Visserij en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) voorbereid.

In de oprichting van de verificatiecommissie is voorzien in een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de inventarisatie, de kennisgeving, de aanvraag tot correctie en de oprichting en de werking van de verificatiecommissie. Minister Muylers verleende vorige week zijn begrotingsakkoord voor dit ontwerp zodat het nog deze maand principieel door de Vlaamse Regering kan worden goedgekeurd.

De Mestbank is reeds gestart met het intern voorbereiden van de oprichting van de verificatiecommissie en alle nodige procedurele stappen. Zodra het besluit tot oprichting van de verificatiecommissie definitief is goedgekeurd, kan onmiddellijk van start gegaan worden

met de oprichting van de commissie en het inplannen van de vegetatiekarteringen die, zoals u terecht aanhaalt, het best in april-mei plaatsvinden.

Als op basis van het advies van de verificatiecommissie de Mestbank zijn beslissing ten aanzien van de kennisgeving moet aanpassen, dan zal die in de databank van de Mestbank met terugwerkende kracht worden ingevoerd vanaf de datum van inwerkingtreding die op de oorspronkelijke kennisgeving aangegeven was. Aangezien de aanvraag om correctie steeds betrekking heeft op het schrappen van een opgelegde nulbemesting, kan het bemestingsregime in dit kader enkel versoepelen.

Met betrekking tot de gebruikerscompensatie zijn de formulieren voor de aanvraag van de vergoeding nu reeds op de website van de VLM te vinden. Landbouwers kunnen deze formulieren via de telefoonnummers opgenomen in de zending van de Mestbank ook thuis toegestuurd krijgen. Tot op heden werden acht aanvragen ontvangen op de VLM. Die worden nu op hun volledigheid gecontroleerd. Nadat de aanvragen volledig zijn, begint de termijn van vier maanden te lopen om de ontwerpbeslissing uit te werken.

De inwerkingtreding van de nulbemesting is decretaal bepaald, zoals ik al zei. Ikzelf kan de inwerkingtreding van de bemestingsbeperkingen en dus de nulbemesting niet zomaar uitstellen. Dat zou enkel kunnen via een decreetswijziging.

De Mestbank heeft tot op heden twee reeksen van kennisgevingen verstuurd naar alle betrokken landbouwers. Op 25 mei 2009 werd de kennisgeving verzonden voor alle groene bestemmingen door GRUP's die vóór 1 januari 2009 afgebakend werden en waarvan de datum van inwerkingtreding van de bepalingen 1 januari 2009 is. Op 17 november 2009 werd de kennisgeving verzonden voor alle groene bestemmingen door GRUP's afgebakend na 1 januari 2009 waarvan de datum van inwerkingtreding van de bepalingen 1 januari 2010 is. De nieuwe procedures met betrekking tot groene bestemmingen door GRUP's werden pas op 19 december 2008 op voorstel van de landbouworganisaties en de natuurverenigingen in het Mestdecreet ingeschreven. De regelgeving trad reeds in werking op 1 januari 2009. De decreetswijziging werd pas op 12 maart 2009 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Niet onbelangrijk om te vermelden is dat bij dezelfde decreetswijziging ook een aantal aspecten met betrekking tot de oude regelgeving kwetsbaar gebied natuur, met name artikel 15ter van het decreet van 1991, bijgestuurd werden. Deze gewijzigde bepalingen traden met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2007 in werking. De Mestbank diende dan ook zo snel mogelijk de betrokken landbouwers op de hoogte te brengen van de gewijzigde bepalingen. Deze zending ging eind juni 2009 op de bus. De Mestbank heeft dus alles in het werk gesteld om in de loop van 2009 al deze kennisgevingen toch zo snel mogelijk verstuurd te krijgen. Sneller dan het gebeurd is, kon dit niet.

In totaal ging het over 2328 percelen behorende tot 818 landbouwers en een oppervlakte van 3884 hectare. Hiervan heeft ongeveer 1600 hectare een ontheffing van de nulbemesting waardoor de bemestingsnormen onveranderd blijven. De overige 2284 hectare zijn extensieve graslanden waarop de nulbemesting van toepassing wordt op 1 januari volgend op de definitieve vaststelling van de GRUP's zoals het decreet bepaalt. Ik heb dat de heer Verfaillie al uitgelegd. Het gaat dus om een redelijk ingewikkelde afweging en dat vraagt wel wat tijd, ook om de nodige gegevens bij elkaar te brengen en om na te gaan op welke percelen een GRUP van toepassing is.

De twee reeksen zendingen in verband met de GRUP's maken duidelijk dat de Mestbank buiten haar wil om een inhaalbeweging heeft moeten realiseren. Vanaf heden is het wel degelijk de bedoeling dat de kennisgevingen tijdig worden verstuurd overeenkomstig de wetgeving, waardoor de betrokken landbouwers dus tijdig geïnformeerd zullen worden.

Zal de Mestbank soepel omspringen met het criterium van dertig dagen? Na de kennisgeving heeft de landbouwer die niet akkoord gaat dertig dagen tijd om een aanvraag tot correctie bij de Mestbank in te dienen. Tot op heden is voor 110 percelen een aanvraag tot correctie van

de biologische waardering van het perceel ingediend. Deze aanvragen tot correctie moet men voor advies voorleggen aan de Verificatiecommissie, waarna de Mestbank een definitieve beslissing moet nemen.

Voor de twee zendingen die niet op tijd door de Mestbank zijn verstuurd, zal de Mestbank de termijn van dertig dagen met de nodige soepelheid interpreteren. Deze materie was immers ook voor de landbouwers volledig nieuw, zodat ook zij met deze termijnen vertrouwd moeten geraken. Zodra de Verificatiecommissie is opgericht, zal het indienen van aanvragen tot correctie met betrekking tot deze twee zendingen worden afgesloten. Voor de komende kennisgevingen zal wel worden toegezien op het respecteren van de termijn van 30 dagen.

Is de verificatiecommissie reeds samengesteld? Ik heb daar al op geantwoord, in mijn antwoord op een vraag van de heer Verfaillie. Zal men de termijn van 60 dagen kunnen respecteren, gezien het feit dat de commissie nog niet is samengesteld? Voor de aanvragen tot correctie met betrekking tot de twee vermelde kennisgevingen zal de termijn van 60 dagen niet gerespecteerd kunnen worden. De Mestbank is reeds gestart met het intern voorbereiden van de oprichting van de Verificatiecommissie en de procedurele stappen. Zodra het oprichtingsbesluit definitief is goedgekeurd, kan onmiddellijk van start worden gegaan met de oprichting van de commissie, de afhandeling van de aanvragen tot correctie en het eraan gekoppeld inplannen van de vegetatiekarteringen die het best in april en mei plaatsvinden.

Wordt de nulbemesting voor de duur van de correctieaanvraag opgeschort? De bepalingen van de nulbemesting kunnen niet worden opgeschort. Daar is in de procedure niet in voorzien. Het Mestdecreet regelt dat de bepalingen met betrekking tot de nulbemesting in werking treden op 1 januari volgend op de definitieve vaststelling van het GRUP, en dat is niet gekoppeld aan de vraag of de aanvraag tot correctie al is afgehandeld. Ook voor GRUP's die bijvoorbeeld op 15 december definitief worden goedgekeurd, is de datum van inwerking-treding de 1^e januari die daarop volgt. Als op basis van het advies van de Verificatiecommissie de Mestbank zijn beslissingen ten aanzien van de kennisgeving moet aanpassen, dan moet die in de databank van de Mestbank met terugwerkende kracht worden ingevoerd, met als datum van inwerking-treding de datum die op de oorspronkelijke kennisgeving is aangebracht.

Zijn de vergoeding natuur en de gebruikerscompensatie cumuleerbaar? Zal de vergoeding natuur na 2013 worden voortgezet? Hoeveel bedraagt de gebruikerscompensatie? De gebruikerscompensatie is een residuaire eenmalige vergoeding. Dit betekent dat sectorale vergoedingen eerst moeten worden aangesproken, maar ook dat indien deze sectorale maatregelen niet voor een voldoende vergoeding zorgen, de gebruikerscompensatie het verschil aanvult.

De vergoeding natuur is een sectorale vergoeding en kan worden aangevraagd als landbouwers op de twee grootvee-eenheden bemestingsnorm terugvallen, bijvoorbeeld in de kwetsbare zone natuur. In relatie tot de gebruikerscompensatie is deze vergoeding echter een bijzonder geval aangezien het, in tegenstelling tot de beheersovereenkomsten, om een jaarlijkse vergoeding gaat die vrijwillig en elk jaar opnieuw moet worden aangevraagd. Men kan dus niet zeker zijn of en hoeveel jaren een landbouwer deze vergoeding zal aanvragen. Bovendien moet de landbouwer aan een aantal extra voorwaarden voldoen, zoals het bijhouden van een begrazingsregister en geen bestrijdingsmiddelen gebruiken.

Het decreet gebruikerscompensatie gaat ervan uit dat een residuaire vergoeding – twee keer betalen voor eenzelfde verlies – niet kan. Een mogelijkheid om de beide vergoedingsstelsels samen te brengen en van de gebruikerscompensatie de horizontale vergoeding natuur af te trekken is echter om praktische redenen niet haalbaar. In de eerste plaats weet men niet in hoeverre de betrokkene de vergoeding natuur ook elk jaar zal aanvragen. Bovendien is het helemaal niet zeker of de vergoeding natuur die in het kader van het Programma voor Plattelandsontwikkeling PDPO II is ingesteld ook na 2013 in PDPO III zal worden gehandhaafd. De facto zal de betrokkene dus binnen het jaar van het ingaan van de

nulbemesting een keuze moeten maken tussen het aanvragen van de gebruikerscompensatie of het voort jaarlijks aanvragen van de vergoeding natuur, tenminste zolang deze mogelijkheid blijft bestaan.

De gebruikerscompensatie wordt individueel berekend, met een methodiek gebaseerd op de eenmalige vergoeding bij een gebruiksstopzetting. De berekening houdt rekening met de bedrijfsoriëntatie, de uitgevoerde investeringen, maar ook met het gebruik en de ligging van het getroffen perceel of de getroffen percelen. Een combinatie van algemene kengetallen met de specifieke geregistreerde gegevens laat toe om een geïndividualiseerde vergoeding te berekenen. De omvang van de gebruikerscompensatie kan zo niet worden bepaald, omdat de berekening van de vergoeding zeer bedrijfsspecifiek is en dus afhankelijk van de aard van het bedrijf.

Welke maatregelen zal de minister nemen om de overgang naar natuurgebied vlotter te laten verlopen? Is het uitstellen van de nulbemesting een optie? Zoals reeds gezegd kan de uitvoering van de bepalingen van de nulbemesting niet worden uitgesteld. De datum van inwerkingtreding is decretaal bepaald en onafhankelijk van het al dan niet indienen van een aanvraag tot correctie. Alleen via een decreetswijziging is een uitstel mogelijk.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor haar antwoord, maar ik wil er toch op wijzen dat indien een decreet een aantal zaken voorschrijft, de bevoegde diensten van de Vlaamse administratie er ook voor moeten zorgen dat ze tegen die datum in orde zijn met de uitvoering ervan. Laat daar geen twijfel over bestaan.

Ik heb er alle begrip voor dat het decreet geen ruimte voor interpretatie biedt, maar dat betekent dus ook dat de bevoegde administratie, de Mestbank, ervoor moet zorgen dat alles in orde is tegen de datum dat het in werking treedt. Het probleem blijft voor een stuk bestaan, want sinds 1 januari is het van toepassing, maar men heeft tot op heden geen enkel zicht op de vergoedingen en op andere aspecten en zaken. Men weet niet wat erbinnen en wat erbuiten valt. De verificatiecommissie moet nog worden opgericht. De maanden april en mei staan voor de deur, maar er is nog niets gebeurd. Dit is voor de betrokken landbouwers in de regio een fundamenteel probleem.

U bent nog niet lang bevoegd voor dit dossier, maar ik zou u toch aanraden om intern, binnen uw administratie een hartig woordje te spreken opdat zulke zaken in de toekomst niet meer voorvallen.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Mevrouw de minister, ik heb een heel lange vraag gesteld, maar ik zal mijn antwoord heel kort houden. Ik sluit me aan bij de heer Verfaillie. Er blijken inderdaad te veel dossiers te zijn, maar het moet maar dat van u zijn. Het is voor de landbouwers in kwestie zeker niet evident. Ik dank u toch voor het uitgebreide antwoord.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het is zo dat de Mestbank alles heeft toegepast zoals decretaal werd bepaald. Alles zal zeker klaar zijn tegen april-mei, want dat is een heel belangrijke periode. De Mestbank maakt zich sterk dat alles tijdig in orde zal zijn tegen april en mei. *(Opmerkingen)*

Ik herhaal dat alles werd uitgevoerd zoals decretaal werd bepaald.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de noodzaak van het versterken van het actieprogramma inzake lood in de waterleiding

Vraag om uitleg van de heer Robrecht Bothuyne tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het loodgehalte in het drinkwater

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de voorzitter, collega's, het komt wel meer voor in deze commissie dat een Europese richtlijn ons dwingt tot het verhogen van het nemen van maatregelen. Zo stelt de Europese drinkwaterrichtlijn dat uiterlijk op 25 december 2013 aan de norm van maximum 10 microgram lood per liter moet worden voldaan.

Reeds enkele jaren zijn de drinkwatermaatschappijen bezig om de loden waterleidingen te vervangen. Toch blijkt uit cijfergegevens dat heel wat drinkwatermaatschappijen een tandje bij zullen moeten steken. Daarnaast blijkt dat er nog heel wat loden binnenhuisleidingen zullen moeten worden vervangen. Ook in oudere gebouwen stelt zich een probleem. Uit onderzoek blijkt dat in oude gebouwen veelal nog loden leidingen of restanten ervan aanwezig zijn.

In antwoord op mijn vraag over de invloed van milieuvervuiling op de gezondheid, van 23 april 2009, antwoordde minister Crevits dat een deel van de drinkwatermaatschappijen het vervangingsprogramma zal moeten opdrijven tegen 2013. Dat blijkt ook uit de cijfergegevens in een schriftelijke vraag van de heer Decaluwe.

Het is nu al duidelijk dat zonder een verder actieprogramma de Europese richtlijn niet gehaald zal worden. Ook de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) heeft een controle uitgevoerd van de kwaliteit van het drinkwater. Volgens de VMM blijkt dat het normoverschrijdingspercentage voor lood gevoelig verhoogt bij toetsing aan de toekomstige norm. Volgens de VMM toont de analyse aan dat een verhoogd actieniveau op zijn plaats is.

Mevrouw de minister, werd ondertussen een analysecampagne opgestart over de risico's voor een verhoogde blootstelling bij aanwezigheid van een loden wateraansluiting of van een loden binneninstallatie? Is deze analysecampagne reeds afgerond, en wat zijn de resultaten van deze analysecampagne?

Gelet op de grote inhaalbeweging die noodzakelijk is, wil men de Europese norm halen, had ik graag geweten of de Vlaamse drinkwatermaatschappijen extra inspanningen hebben geleverd in 2009 om de loden waterleidingen versneld te vervangen. Tot welk resultaat heeft dit geleid? Welke drinkwatermaatschappijen blijven nog in gebreke?

Op welke manier wordt u eigenlijk op de hoogte gebracht van de actieprogramma's van de drinkwatermaatschappijen? Hoe wilt u de drinkwatermaatschappijen aanzetten tot het verhogen van de inzet om alle loden waterleidingen te vervangen? Op welke manier wilt u de eigenaars van woningen die nog over een loden binnenwaterleiding beschikken, aanmoedigen om die te vervangen? Ik meen dat dit een redelijk dure zaak is en dat niet iedereen zulke kosten kan of wil betalen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Mijnheer de voorzitter, ik heb inderdaad een vraag over hetzelfde thema. Het loodgehalte in het leidingwater dreigt inderdaad een probleem te worden. Momenteel wordt in 1,05 procent van de gevallen de huidige norm voor lood overschreden, maar vanaf 2014 verstrengt de norm tot 10 microgram per liter. Als we de analyse van de resultaten van de VMM bekijken, betekent dat dat in 3,96 procent van de gevallen de toekomstige norm wordt overschreden. Dat betekent dat één gezin op 25 drinkwater heeft dat niet voldoet aan de toekomstige norm inzake lood.

Er zijn verschillende redenen waarom er lood voorkomt in ons drinkwater, maar de belangrijkste is het oplossen van lood uit de leidingen, de waterteller, verbindingen en soldeersels van de sanitaire installaties.

Uit analyse van de VMM blijkt dus dat het metaal vanaf 2014 een probleem dreigt te worden. De drinkwatermaatschappijen zijn intussen begonnen met het vervangen van de leidingen in het kader van het actieplan dat de VMM eerder met hen heeft afgesproken, maar voor de binneninstallatie is de klant zelf verantwoordelijk.

Mevrouw de minister, daarom had ik u graag de volgende vragen gesteld over de drinkwatermaatschappijen en hun acties, of het gebrek eraan. Uit antwoorden die u gaf op de schriftelijke vraag van de heer Decaluwe is inderdaad gebleken dat er nog heel wat werk te doen is en dat een groot deel daarvan zich situeert in mijn en uw provincie, want 40 percent van de nog te vervangen leidingen situeert zich in Oost-Vlaanderen. Hoe komt het dat Oost-Vlaanderen duidelijk achterloopt ten opzichte van de andere provincies? Andere drinkwatermaatschappijen zijn blijkbaar sneller met het vervangen van hun installaties dan, voornamelijk, de Tussengemeentelijke Maatschappij der Vlaanderen voor Watervoorziening (TMVW). In totaal dienen er nog 45.306 leidingen vervangen te worden in Oost-Vlaanderen. Aan het huidige tempo zijn we nog jaren bezig, zeker tot na 2014. Kunt u aangeven hoe u de drinkwatermaatschappijen zult opleggen om hun investeringstempo te verhogen? Zullen effectief alle loden aansluitingen in Vlaanderen vervangen zijn tegen eind 2013?

U gaf eerder al aan dat de totale kost van de omschakeling ongeveer 129 miljoen euro bedraagt. Wie moet hiervoor opdraaien? Uiteraard is er de prijzenproblematiek, maar zullen de drinkwatermaatschappijen dit doorrekenen aan de klanten of wordt vanuit Vlaanderen op de ene of de andere manier in een financiering voorzien?

Niet alleen de aansluitingen vormen een belangrijke oorzaak van lood in ons drinkwater, maar ook de binneninstallaties. In Nederland worden gezinnen gesubsidieerd om de eigen leidingen te vervangen. Weet u in hoeveel huizen er nog een loden binneninstallatie moet worden vervangen? We hebben altijd gezegd dat die loden installaties geïnstalleerd werden in huizen die werden gebouwd voor de periode 1950-1960, maar een precies aantal heb ik nooit ergens teruggevonden. Overweegt u om in Vlaanderen een dergelijke subsidie voor gezinnen in te voeren? Of denkt u eraan om dit via de renovatiepremie aan de gezinnen aan te bieden?

Het gebruik van ons drinkwater op zich heeft ook een invloed op het loodgehalte. De VMM raadt aan het leidingwater niet te gebruiken als drinkwater na een stilstand in de leidingen, bijvoorbeeld na een nacht. Na een periode van stilstand, zouden de leidingen moeten worden gespoeld alvorens het water te gebruiken. Wordt hierover nog een communicatiecampagne gepland? Hoe zullen de gezinnen worden ingelicht over het beste gebruik van hun leidingen?

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Die cijfers zijn frappant, vooral voor de provincie Oost-Vlaanderen. Zoals de heer Bothuyne zei, bevindt 40 percent van de in Vlaanderen nog te vervangen aansluitingen zich in Oost-Vlaanderen. Wat is de reden daarvan en van de trage vervanging van die loden leidingen in Oost-Vlaanderen? Bestaat er een stappenplan?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Ik denk dat iedereen het erover eens is dat we de watermaatschappijen verder moeten aansporen om hun loden leidingen te vervangen. Loden leidingen zijn bij de huishoudens echter veel complexer. Ik denk dat de meeste eigenaars zelfs niet weten dat ze loden leidingen in huis hebben. Nochtans kan bijvoorbeeld een waterverzachter de aanwezigheid van lood in water stimuleren en zijn ook baby's gevoeliger voor de aanwezigheid van lood in drinkwater. Voor de eigenaars die het wel weten, kost het volgens een studie die ik heb gelezen, ongeveer 1400 euro per woning om loden leidingen te verwijderen en te vervangen. Wat zult u daar precies aan doen? Ik hoorde daarnet het voorstel

van subsidiëring. Wordt er een algemeen plan opgesteld om de loden leidingen ook in de huishoudens te vervangen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik denk dat iedereen het erover eens is dat deze problematiek onze aandacht verdient.

Mevrouw Van den Eynde, de analysegegevens over lood zijn beschikbaar als onderdeel van de rapporteringverplichting in uitvoering van de Europese drinkwaterrichtlijn. Los daarvan zijn er nog geen afzonderlijke overkoepelende analysecampagnes opgestart, specifiek in functie van de loodproblematiek. De verdere noodzaak voor een dergelijke analysecampagne zal worden afgewogen in het kader van de opmaak van een actieplan loodpreventie in drinkwater.

De heer Decaluwe heeft een stand van zaken gevraagd over de vervangingsprogramma's voor loden aansluitingen door de drinkwatermaatschappijen. Hij deed dat naar aanleiding van zijn schriftelijke vraag van 28 september 2009. Ik zal het antwoord op die vraag bij het verslag laten voegen.

Aangezien 2009 nog maar net is afgelopen, is het niet mogelijk om nu reeds een gedetailleerd overzicht te geven van de vervangingen van 2009. Ik moet wachten op de rapportering van de watermaatschappijen. Ik zal de VMM de opdracht geven om deze cijfers zo snel mogelijk op te vragen. Ook in dit kader verwijs ik naar het actieplan dat zal worden opgevraagd.

De VMM volgt de vervanging van de loden aansluitingen door de drinkwatermaatschappijen op en rapporteert hierover aan mij.

Uit de opgevraagde planning voor de vervanging blijkt dat voor de meeste drinkwatermaatschappijen een vervanging van alle loden aansluitingen tegen 2013 een haalbare kaart is. Voor een aantal drinkwaterbedrijven is het duidelijk dat ze de inspanning zullen moeten verhogen of van strategie zullen moeten veranderen om het doel te bereiken. Het uitgangspunt moet immers zijn dat vanuit het voorzorgsprincipe alle loden aansluitingen moeten worden vervangen. De aanwezigheid van loden leidingen en aansluitingen in het openbaar leidingnet is niet meer aanvaardbaar. De verdere opvolging en aanpak van de vervangingsprogramma's voor loden aansluitingen moet deel uitmaken van het actieplan. Aan de drinkwatermaatschappijen zal in dit kader een concreet engagement worden gevraagd. Uiteraard zal daar ook op worden toegezien.

Voor het gedeelte van de leidingen die niet onder het beheer van de watermaatschappijen vallen, namelijk voor het gedeelte in de woning of de andere aangesloten panden in beheer van de eigenaars zal er een actieplan loodpreventie in drinkwater worden opgemaakt. In dat actieplan zal daar de nodige aandacht aan worden besteed. In het actieplan wil ik concrete voorstellen opnemen voor een algemene sensibilisering van eigenaars en voor een gerichte communicatie naar klanten met een loden aansluiting of loden binnenleiding. Daarin zullen zij informatie krijgen over de relevantie van de problematiek en over de maatregelen die moeten worden genomen, bijvoorbeeld spoelen, zodat de blootstelling kan worden beperkt.

Mijnheer Sanctorum, in de marge daarvan wordt er gericht geïnformeerd naar gezinnen met kinderen. Gezinnen met baby's raadt men af om kraantjeswater te gebruiken voor de babyflesjes. Dit zal nu nog eens extra benadrukt worden.

In functie van de verscherping van de norm voor lood hebben de drinkwatermaatschappijen beslist om de loden aansluitingen te vervangen. Daarbij worden echter verschillende strategieën gevolgd. De meeste drinkwaterbedrijven hanteren het voorzorgsprincipe en vervangen systematisch de loden aansluitingen. Deze bedrijven hebben dan ook een concrete planning en streven naar een jaarlijks aantal vervangingen. Het klopt dat er in de provincie Oost-Vlaanderen een duidelijke achterstand is. Dit kan worden verklaard door de alternatieve strategie die de Tussengemeentelijke Maatschappij der Vlaanderen voor Watervoorziening

(TMVW)/Intercommunale voor Waterbedeling in Vlaams-Brabant (IWVB) volgt. TMVW/IWVB vervangt de loden aansluitingen niet systematisch, maar in functie van vastgestelde knelpunten. Hierdoor loopt het proces van vervanging trager. Aan de bedrijven die een achterstand hebben zal in kader van een actieplan loodpreventie in drinkwater dat ik wens op te stellen een concreet engagement worden gevraagd dat zal worden opgevolgd. Het uitgangspunt blijft dat vanuit het voorzorgsprincipe alle loden aansluitingen moeten worden vervangen. De aanwezigheid van loden leidingen en aansluitingen is niet meer aanvaardbaar.

U verwijst naar een totale kost van 128 miljoen euro. Wie zal hiervoor opdraaien? Is er in een financiering voorzien? De meeste drinkwatermaatschappijen die sedert jaren actief en planmatig loden aansluitingen vervangen, hebben dit al voorzien. Er is ook een financiering voor. Daarom wordt dit planmatig gespreid. Het kan niet allemaal in één keer worden gerealiseerd. Dat is logisch. Een extra financiering moet hier niet worden voorzien.

Een belangrijke oorzaak van lood in het drinkwater zijn niet alleen de aansluitingen, maar ook de binneninstallaties. U vraagt of ik eventueel een subsidie zal invoeren. Een recente inschatting van het aantal huizen waar nog loden binnenleidingen aanwezig zijn, kan niet worden gemaakt op dit ogenblik. De gegevens die bij de drinkwaterbedrijven beschikbaar zijn, worden opgevraagd en kunnen worden meegedeeld zodra ze beschikbaar zijn. Hier en nu heb ik ze niet in mijn bezit omdat ze verspreid zijn over de verschillende watermaatschappijen. De tijd tussen het overmaken van de vraag en het antwoord hier in deze commissie was te kort om al deze gegevens binnen te krijgen. Zodra ze binnen zijn, zorg ik ervoor dat ze aan de commissie worden overgemaakt. Hier en nu is een systeem van subsidiëring voor de gezinnen voor het vervangen van die loden binnenleidingen niet direct voorzien.

Het gebruik van ons drinkwater heeft invloed op het loodgehalte. De VMM raadt aan om het drinkwater niet te gebruiken na stilstand in de leiding. Hoe worden de gezinnen hierover ingelicht? Ik zei al dat het de bedoeling is dat wij een concreet actieplan opmaken. Daarin zal worden aangegeven hoe gezinnen actief worden geïnformeerd over de maatregelen die zij kunnen nemen om minder lood uit de kraan te laten lopen. Dat actieplan is redelijk ver gevorderd. Het zal samen met al die maatschappijen worden opgemaakt. Dat gebeurt door de VMM en met het Agentschap Zorg en Gezondheid. Er werd daarvoor een werkgroep opgericht. Daarin zetelen ook de watermaatschappijen. Dit moet zeker in de eerste helft van 2010 rond zijn.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik denk ook dat het actieplan Loodpreventie duidelijkheid zal verschaffen. We kunnen daar nu moeilijk op vooruitlopen. U wacht nog op een aantal gegevens. Vorig jaar kreeg ik tijdens het debat cijfers van mevrouw Crevits. Ik heb ze nu niet meteen kunnen opsnorren. Ik kan geen vergelijking maken met de cijfers die de heer Decaluwe in september kreeg. Ik had gehoopt dat die cijfers nog bij u zouden zijn, want ze zijn niet opgenomen in een verslag. Ik kan dus niet zien of er door de drinkwatermaatschappijen vooruitgang is geboekt tijdens die zes maanden van april tot september. Dat is belangrijk om te zien in hoeverre de drinkwatermaatschappijen actief meewerken om die loden waterleidingen te vervangen.

Wij moeten het probleem van de loden binnenwaterleidingen heel ernstig nemen. Mevrouw de minister, heel wat gezinnen wonen in huurwoningen met loden waterleidingen waar de eigenaars zouden moeten optreden. Ik denk niet dat zij staan te springen om er iets aan te doen. En dan zijn er de gezinnen die wel eigenaar zijn, maar die het niet kunnen betalen. Ik hoop dat uw actieplan daar snel duidelijkheid in zal verschaffen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Ik dank u, mevrouw de minister, voor uw uitgebreide en concrete antwoord. Het actieplan komt tegemoet aan een zeer reële nood. Ik was wat negatief

verwonderd door de cijfers van Oost-Vlaanderen. Als ik hoor dat de alternatieve strategie van TMVW erin bestaat om te vervangen als er zich een probleem zou voordoen, verklaart dat veel. Ik hoop dan ook dat TMVW in het kader van het actieplan heel snel haar strategie ombuigt.

Er zal inderdaad met betrekking tot de binneninstallaties wat studiewerk nodig zijn om de problematiek in kaart te brengen. Misschien kunnen we in het kader van de geplande evaluatie van de renovatiepremie in 2010 onderzoeken of we deze problematiek in dat kader kunnen aanpakken.

De heer Bart Martens: Mevrouw de minister, met betrekking tot de binneninstallaties speelt hier inderdaad de problematiek van huurder en verhuurder. Hoe kunnen we incentives voorzien dat ook een verhuurder ertoe wordt aangezet om een vaak dure vervanging van een loden binneninstallatie te financieren als hij daar zelf geen enkel belang bij heeft? Misschien moeten we dat op een gegeven ogenblik verplichten en in VLAREM inschrijven en moet er misschien ook een handhavingssysteem worden uitgewerkt waarbij bijvoorbeeld drinkwatermaatschappijen die metingen komen doen, controleren of er al dan niet nog gebruik wordt gemaakt van loden leidingen.

We hebben in VLAREM II de verplichting ingeschreven inzake het gescheiden afleveren van afvalwater en hemelwater, zeker als er een gescheiden riolering voor de deur ligt. Dat moet op een bepaalde manier ook worden gecontroleerd en gehandhaafd. Misschien kan hier in één beweging worden nagegaan in hoeverre wat dat betreft de wettelijke verplichtingen op termijn worden gerespecteerd, zodat ook huurders gegarandeerd drinkbaar water kunnen drinken zonder dat zij met loodverontreiniging worden geconfronteerd. Misschien is hier een taak weggelegd voor de drinkwatermaatschappijen om die problematiek in kaart te brengen en om, als men op termijn overgaat tot een wettelijke verplichting, die mee te helpen handhaven.

De voorzitter: Collega's, ik heb begrepen dat de minister cijfers bij heeft als antwoord op een aantal vragen. Ik stel voor dat we die cijfers als bijlage toevoegen aan het verslag, maar dat de minister nu al een aantal trends aan ons meegeeft.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Van den Eynde, ik heb hier de cijfers van 2004 en 2009 over de leidingen op het openbare domein. In Antwerpen waren dat er eind 2004 63.478, eind 2009 22.721. Voor Limburg is dat: 12.699 en 9290. Oost-Vlaanderen: 61.417 en 45.306 of 40 percent van het waterleidingennet. West-Vlaanderen: 55.818 en 24.726 of 22 percent. Vlaams-Brabant: 44.716 en 10.699. Het totaal van alle provincies: in 2004 238.128 en eind 2009 112.742.

Ik houd zeker rekening met de suggesties die hier werden gedaan. Het is altijd een gedeelde verantwoordelijkheid. Je hebt eigenaars en huurders. Er zijn normen met betrekking tot de energieprestatie. We moeten onderzoeken hoe we de leidingen van de eigenaars in de woningen kunnen aanpakken. We kunnen de suggesties in de werkgroep overwegen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: De cijfers tonen aan dat we 2013 of 2014 niet halen als we de inspanningen van de voorbije vijf jaar op hetzelfde niveau aanhouden. Dat was de reden waarom ik de vraag nu heb gesteld, zoals ik ook deed in april 2009 naar aanleiding van een debat over milieuvervuiling. Er moet bij de drinkwatermaatschappijen zeker op worden aangedrongen dat er een tandje wordt bij gestoken, want met dit tempo komen we er niet.

Minister Joke Schauvliege: Dat signaal zal zeker worden gegeven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over dioxinemetingen in Menen

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijn vraag is streekgericht, maar gaat natuurlijk breder. Bij ons in de buurt, in Menen, zijn er al jaren problemen met de dioxines. De resultaten van recente metingen blijven vrij hoog en verontrustend.

Het probleem heeft deels te maken met metaalverwerkende bedrijven op de Belgisch-Franse grens, om Galloo niet te noemen, want we kunnen beter duidelijk zijn en niet rond de pot draaien. Vroeger was er ook een levensgroot probleem met een verbrandingsoven in Frankrijk, maar dat probleem is ondertussen van de baan.

De resultaten van de dioxinemetingen zijn verontrustend hoog. Dat is erg, maar op zich niet verrassend. Het probleem is in de streek al jarenlang gekend. Er zijn veel dioxines. Hoewel dit nog niet wetenschappelijk is bewezen, zijn er heel wat kankergevallen. Of de causaliteit al dan niet vastligt, laat ik aan de wetenschappers over. Het is in elk geval een gegeven dat in de lokale media vaak aan bod komt en bij de lokale bevolking sterk leeft.

Ik ben zeker geen expert in deze materie. De heer Sanctorum weet hier honderd maal meer over. Dat is ook de reden waarom ik hem heb meegebracht. (*Gelach*)

De heer Robrecht Bothuynne: Dat werpt een nieuw licht op de verhoudingen binnen de partij. (*Opmerkingen*)

De heer Bart Caron: Ik stel deze vraag om uitleg net omdat ik me in de materie wil verdiepen. De heer Sanctorum en ikzelf hebben ons goed voorbereid. Om meer over een aantal technische elementen te weten te komen, hebben we een tijdje geleden een schriftelijke vraag ingediend. We hebben nog niet alle gevraagde informatie verkregen. Ik heb alle informatie overigens zelf ook uitgeplozen. Het is in elk geval mijn bedoeling hier een politieke en geen technische vraag te stellen. In het andere geval zou ik ze niet in de commissie stellen.

Mevrouw de minister, mijn bekommernis is duidelijk. De problematiek moet grondig worden aangepakt. De gevaren voor de bevolking zouden moeten verdwijnen. Bent u zich van deze problematiek bewust? Bent u van plan met deze feiten rekening te houden bij de beoordeling van de aanvragen van milieuvergunningen door schrootverwerkende bedrijven in de streek? Ik weet dat dergelijke aanvragen zijn ingediend. Is het mogelijk dat de huidige situatie aan overtredingen van de exploitatievoorwaarden door de daar gevestigde bedrijven te wijten is? Ik ben voorzichtig. Het zou wel eens om het daarnet niet genoemde bedrijf kunnen gaan. Bent u, indien dit het geval blijkt te zijn, bereid om de milieu-inspectie opdracht te geven hier een krachtiger toezicht op uit te oefenen? Is het mogelijk dat de huidige situatie aan de exploitatievoorwaarden zelf te wijten is? Moeten deze voorwaarden, indien zou blijken dat ze er niet in slagen de problemen aan de bron op te lossen, dan niet worden herzien? Is het niet wenselijk de best beschikbare technieken voor metaalafvalverwerkende bedrijven op een objectieve, wetenschappelijke basis te herzien? Ik zal duidelijk zijn. De sector zelf mag hier geen impact op hebben. Momenteel zetelen een aantal personeelsleden van het betrokken bedrijf in de commissie die de best beschikbare technieken beoordeelt. Ik vind dat lichtjes problematisch. Lijkt het u in de toekomst niet wenselijk de uitbreiding van milieutechnische eenheden aan een milieu-effectenrapport (MER) te koppelen?

Na deze laatste vraag wil ik even bij de problematiek van de grensoverschrijdendheid stilstaan. Het bedrijf ligt deels op Belgisch en deels op Frans grondgebied. Ten gevolge van de rechtstrekking van een arm van de Leie valt de scheiding fysiek haast niet meer te maken. De vraag is bijgevolg of de uitstoot aan de Franse of aan de Vlaamse regelgeving is onderworpen. Dit probleem vergt in feite een grensoverschrijdende aanpak.

Zou aan een MER niet beter ook een epidemiologisch onderzoek worden gekoppeld? Dit onderzoek zou in de onmiddellijke en in de ruime omgeving moeten worden gevoerd. De normmetingen liggen immers ver uit elkaar. Het onderzoek moet de gevolgen van dioxines, kwik, fijn stof, zware metalen en andere emissies meten. Er liggen nog een aantal bedrijven uit dezelfde sector in de relatief directe omgeving. Het is niet eenvoudig exact te onderscheiden wat nu precies van waar afkomstig is.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Mijnheer de voorzitter, ik zou twee korte opmerkingen willen maken. Die opmerkingen zijn overigens niet tot de minister gericht.

Mijnheer de voorzitter, het betreft hier een zeer lokaal dossier. Ik ben zelf van Menen afkomstig. Ik ken dat bedrijf door en door. Ik vraag me af waarom u deze vraag om uitleg ontvankelijk hebt verklaard. Iedereen kan hier lokale dossiers op de agenda beginnen te zetten. Het is nu al moeilijk bepaalde vragen om uitleg ontvankelijk verklaard te krijgen. Indien we hier allemaal met lokale dossiers gaan beginnen, zal het echt moeilijk worden.

Mijnheer Caron, u verwijst in uw vraag om uitleg naar een overvloed aan kankergevallen. Ik woon al 44 jaar in Menen. Als schepen ben ik begaan met de bevolking. Ik ben ook begaan met mijn eigen gezondheid. Ik zou dan ook graag weten waar u dat vandaan haalt.

Het is niet de eerste maal dat ik uw fractie of de afdeling van Groen! in Menen dergelijke standpunten hoor innemen. Ik zou graag eens cijfers over die overvloed aan kankergevallen in Menen zien. Ik heb zelf het een en het ander opgezocht. Klaarblijkelijk komen er in Menen niet significant meer kankers voor dan elders in West-Vlaanderen of in Vlaanderen. Ik heb dat hier zwart op wit staan. Ik ben het beu dat jullie opzettelijk verkeerde informatie naar buiten brengen om de bevolking bang te maken.

De voorzitter: Ik stel voor dat we de vragen van mevrouw Fournier aan de heer Caron en aan mezelf eerst behandelen voor we andere commissieleden de kans geven zich aan te sluiten.

Mijnheer Caron, wilt u nader op die kankergegevens ingaan?

De heer Bart Caron: Ik zal mevrouw Fournier die gegevens bezorgen. Die zijn op verschillende websites uit die regio te vinden. Ik heb trouwens zelf vermeld dat die cijfers met de nodige voorzichtigheid moeten worden geïnterpreteerd.

Mevrouw Martine Fournier: Mijnheer Caron, u kunt alles met de nodige voorzichtigheid lanceren. Dat is al maanden aan de gang. Ik heb hier zwart op wit staan dat er niet meer kankergevallen zijn. Volgens mij kan dat niet meer aan de orde zijn.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer Caron, wie heeft die studies precies uitgevoerd?

De voorzitter: Ik heb genoteerd dat de heer Caron ons de cijfers zal bezorgen.

De heer Bart Caron: We kunnen de meetresultaten niet ontkennen.

Mevrouw Martine Fournier: Mijnheer Caron, u verwijst steeds naar die kankergevallen om de bevolking bang te maken. Als schepen kan ik dat niet meer aanvaarden. U moet maar geen specifiek dossier op deze agenda plaatsen. Ik vind het onaanvaardbaar dat u de bevolking van Menen constant probeert bang te maken met cijfergegevens die niet kloppen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Wat het lokale karakter van de vraag om uitleg betreft, wil ik mevrouw Fournier gerust volgen. Ik stel dan ook voor om, in het licht van het actieplan van de voorzitter van het Vlaams Parlement, een snelle procedure voor schriftelijke vragen uit te werken. Indien we binnen een week een antwoord op een schriftelijke vraag zouden kunnen krijgen, zou ik deze vraag om uitleg gerust als schriftelijke vraag willen indienen. Nu is er een achterstand van drie maanden bij de behandeling van de schriftelijke vragen. Op die manier kunnen we niet aan politiek doen. De informatie blijft vaak te lang achterwege.

Mevrouw Martine Fournier: Mijnheer Caron, dat is geen antwoord op mijn vraag. Ik heb die vraag aan de voorzitter gesteld. Ik heb u gevraagd om me zo snel mogelijk cijfers over die kankergevallen te bezorgen. *(Opmerkingen)*

De voorzitter: Ik heb begrepen dat de heer Caron ons die cijfers zal bezorgen.

Voor het overige wil ik opmerken dat een op drie vrouwen en een op vier mannen in dit land kanker krijgen. Het lijkt me bijzonder moeilijk epidemiologisch aan te tonen dat bepaalde bronnen een bijkomende aanleiding tot de ontwikkeling van kanker vormen. Om dat statistisch aan te tonen, hebben we zeer veel cijfermateriaal nodig. Het vinden van significante verschillen lijkt me een bijzonder moeilijke oefening.

Ik heb deze vraag om uitleg ontvankelijk verklaard omdat het in mijn ogen gaat om een problematiek die in een bredere regio bestaat. Er is trouwens ook een grensoverschrijdend aspect.

Mevrouw Martine Fournier: Mijnheer de voorzitter, u weet goed genoeg dat het om een specifiek Meens probleem gaat.

De voorzitter: De problemen met dioxinevervuiling en -deposities in Menen zijn tijdens de vorige legislatuur verschillende keren in deze commissie aan bod gekomen. Ik probeer coulant te zijn met de vragen om uitleg die me worden voorgelegd. Aangezien deze problematiek hier in het verleden al meermaals aan bod is gekomen, heb ik deze vraag om uitleg ontvankelijk verklaard.

Tijdens de vorige legislatuur zijn ook vragen om uitleg gesteld en interpellaties gehouden over onderwerpen met een lokaal karakter. Ik heb de vragen om uitleg die hier betrekking op hebben, ook ontvankelijk verklaard. Ik zie dat de heer De Meyer aanwezig is. Zijn vraag om uitleg over De Kogge in Doel is een goed voorbeeld. Dat was in de vorige legislatuur zelfs onderwerp van een interpellatie, om die reden verklaar ik dat dan ontvankelijk. Ik probeer u daarin zo veel mogelijk tegemoet te komen. Als u vindt dat ik strenger moet optreden, zal ik dat doen, maar dat zal eerder in uw nadeel uitdraaien. Vragen inzake afspraken met Frankrijk werden in de vorige legislatuur altijd ontvankelijk verklaard. Deze vraag om uitleg overstijgt het niveau van de gemeente Menen.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: De hele streek rond Menen en Kortrijk was in de vorige legislatuur meermaals onderwerp van discussie. Ik herinner me nog dat de burgemeester van Menen mij hier soms beschuldigde van plagiaat omdat ik ook een vraag durfde te stellen over Menen.

Het is een zwaar gecontesteerde regio, niet alleen door de problemen in Menen zelf, maar ook omdat er aan de grens bedrijven gevestigd zijn die het met de milieuwetgeving niet zo nauw namen. We hebben toen gevraagd om een grensoverschrijdende samenwerking. We hadden bijvoorbeeld een goede samenwerking met Noordrijn-Westfalen, maar tussen Vlaanderen en Frankrijk lag dat blijkbaar moeilijk.

Mevrouw de minister, in hoeverre kunnen we nu al spreken van een grensoverschrijdende samenwerking? Ik heb in de pers iets gelezen over samenwerking tussen West-Vlaanderen en Frankrijk op het gebied van Cultuur en Toerisme. Ik vroeg me dan af hoe het nu zit met Milieu. Is daar al iets opgestart?

Mevrouw Fournier, fijn stof en dioxine overschrijden de grenzen. In de buurt rond Menen lopen de cijfers hoog op. Een aantal bedrijven vormen een probleem. We hebben telkens aan de minister gevraagd om heel doelgericht en concreet op te treden naar die bedrijven en niet heel de regio als zwarte vlek te bekijken.

Hoe worden die probleembedrijven op dit moment aangepakt? Kunnen we al spreken over een grensoverschrijdende samenwerking tussen Vlaanderen en Frankrijk?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Ik ben niet van die regio, maar ik heb indertijd meegewerkt aan het humaan biomonitoringsprogramma. Dit jaar start er één in Menen. Er zijn immers herhaaldelijk verhoogde waarden van dioxines en pcb's gemeten, ook na de sluiting van de afvalverbrandingsoven. Die stoffen komen toch ergens vandaan. Ik geloof dat dit de lokale problematiek overstijgt. Het is gerechtvaardigd dat dit in deze commissie aan bod komt.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, deze problematiek is hier inderdaad niet nieuw. Mijnheer Caron, ik krijg heel veel schriftelijke vragen, ik geloof dat ik er nog niet één buiten de termijn heb beantwoord, of het zou moeten zijn dat ik me vergis. Ik maak me sterk dat al mijn schriftelijke vragen op tijd zijn beantwoord.

De heer Bart Caron: Het gaat om het systeem. De schriftelijke vragen blijven hier in huis soms te lang liggen. Het duurt soms weken voor ze bij de minister geraken. Ik verwijt u niets. Het is alleen maar een samenloop van omstandigheden.

De voorzitter: Collega's, dit is een discussie voor het Bureau naar aanleiding van het ontwerpplan van de voorzitter van dit parlement. Het is niet de bedoeling om dat debat nu aan te vatten.

Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Caron, uiteraard ben ik mij bewust van de dioxineproblemen die voorkomen in Menen. De VMM meet sinds 1995 de dioxinedepositie in Vlaanderen. Vanaf de start van dit meetnet worden ook metingen in Menen uitgevoerd. De dioxinedeposities in Menen zijn gedurende deze periode gemiddeld sterk afgenomen.

Bij de beoordeling van iedere milieuvergunningsaanvraag voor de exploitatie van een inrichting gelegen in de regio Menen wordt rekening gehouden met de verhoogde aanwezigheid van dioxines. Dit geldt trouwens niet alleen voor schrootverwerkende bedrijven, maar ook voor andersoortige bedrijven die zich in die regio bevinden. De regio Menen ligt ook in een zone die inzake fijn stof moet worden beschouwd als een hotspotzone. Het is duidelijk dat een beperking van de emissie van fijn stof ook een vermindering met zich kan brengen van de uitstoot van dioxines en pcb's. Overeenkomstig het principe van artikel 30bis, paragraaf 4, titel 1, van VLAREM moeten bij de beoordeling van milieuvergunningsdossiers de geleide en diffuse emissies – waaronder fijn stof, dioxines en pcb's – maximaal worden beperkt door het voorstellen van voorwaarden op basis van de best beschikbare technieken (BBT) en, indien noodzakelijk voor het behalen van de milieukwaliteitsnormen, kunnen nog strengere voorwaarden worden opgelegd.

De verontreinigingsproblematiek in de regio Menen heeft betrekking op een verhoging van de depositiemeetresultaten voor dioxines en pcb's. De resultaten van de depositiemitingen voor dioxines moeten worden gezien in de historische verontreiniging in het gebied. Deze meetresultaten zijn – in het verleden – door diverse lokale verbrandingsbronnen beïnvloed. De problematiek betreffende depositie van pcb's is eigen aan de activiteit van het shredderen en wordt in meer of mindere mate rond alle shredderinstallaties en schrootverwerkende bedrijven in het Vlaamse Gewest aangetroffen.

Een aantal verbrandingsinstallaties in de regio Menen – ook op grondgebied Frankrijk, gemeente Halluin –, is ondertussen gesaneerd of stopgezet. De afdeling Milieu-inspectie controleert geregeld de exploitatievoorwaarden van de nog resterende installaties in de regio door zelf emissiemetingen uit te voeren op de schouwen alsook door het controleren van het naleven van de zelfcontroleverplichtingen van de bedrijven en de resultaten ervan. Bij normoverschrijdingen wordt steeds proces-verbaal opgesteld en worden er bijkomende saneringsmaatregelen aan het bedrijf opgelegd. De algemene tendens van de dioxineverontreiniging in de regio Menen zit mede hierdoor in dalende lijn, zoals ik al zei in antwoord op uw vraag 1.

Wat de verontreiniging door schrootverwerkende activiteiten in de regio Menen betreft, kan gesteld worden dat de afdeling Milieu-inspectie al sinds 2005 een erg doorgedreven toezicht uitvoert, gepaard gaand met maatregelen die veel verder gaan dan de – toenmalige en huidige – exploitatievoorwaarden. De afdeling Milieu-inspectie maande namelijk al in 2005 alle schrootverwerkende bedrijven met shredderinstallaties in het Vlaamse Gewest aan om een stappenplan op te maken, waarin volgende aspecten moesten worden opgenomen: het voeren van een streng schrootacceptatiebeleid; het voeren van een aangepast stofbeheersingsbeleid; en een voorkomingsbeleid voor ontbranding van oliehoudende stoffen in open lucht ter voorkoming van dioxinevorming.

De naleving van het stofbeheersplan dat hiervoor werd opgesteld, werd nauwgezet opgevolgd door de afdeling Milieu-inspectie. Het plan van het bedrijf Galloo in Menen omvat onder meer volgende maatregelen: omkasting en afzuiging van de shredderinstallaties; opvang van cycloonstof in gesloten containers; bouw en ingebruikname van nieuwe opslagloodsen; overkapping en afscherming van opslagplaatsen en stuifgevoelige activiteiten; scheiding van de materiaalstroom – non-ferro-mix en fluff – door toepassing van een nat procedé via een natwasser in plaats van een droge afzuiging; algemene maatregelen betreffende stofbeheersing zoals het dagelijkse nat reinigen van het terrein, natsproeien van materialen enzovoort. De afdeling Milieu-inspectie stelde vast dat het bedrijf het volledige pakket aan maatregelen had uitgevoerd eind 2006.

Daarnaast controleert de afdeling Milieu-inspectie geregeld de emissies van de shredderinstallaties en van andere emissiepunten door het uitvoeren van eigen emissiemetingen. Hierbij zijn geen normoverschrijdingen vastgesteld. Na de publicatie van de Vlaamse BBT-studie naar de beste beschikbare technieken voor schrootverwerkende activiteiten in 2007 toetste de afdeling Milieu-inspectie alle BBT-maatregelen van de studie af met de situatie bij het bedrijf Galloo en concludeerde dat het bedrijf BBT-conform werkt op het gebied van voorkoming, beheersing en bestrijding van dioxine- en pcb-emissies. De schrootverwerkende activiteiten in de regio Menen en overall in het Vlaamse Gewest zullen in de toekomst uiteraard blijvend van nabij worden gevolgd en gecontroleerd.

Is de huidige situatie te wijten aan de exploitatievoorwaarden? In 2003 werd in Menen een technische werkgroep milieuproblematiek Menen opgericht. Van deze werkgroep maken onder anderen deel uit: het gemeentebestuur van Menen, de VMM, Toezicht Volksgezondheid, de afdeling Milieuvergunningen en de afdeling Milieu-inspectie. Deze werkgroep evalueert op grondige wijze de relatie tussen bepaalde vergunde activiteiten en de aanwezigheid van dioxines in de omgeving. Op grond van de resultaten van verhoogde en verfijnde dioxinemetingen in 2010 zullen de specialisten een definitieve beoordeling maken over de mogelijke noodzaak tot het nemen van bijkomende maatregelen.

Moeten de beste beschikbare technieken voor metaalafvalverwerkende bedrijven worden herzien? Door het Vlaamse BBT-kenniscentrum van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) werd recent een BBT-studie ‘Beste beschikbare technieken voor schrootverwerking en sloperij’ gepubliceerd. De gegevens daarin zijn geactualiseerd tot 1 september 2007. In tegenstelling tot wat u laat uitschijnen, meen ik dat de medewerking van een sector bij het onderbouwen van een BBT-studie van de VITO niet noodzakelijk betekent dat die studie niet wetenschappelijk of objectief kan zijn. Er zijn mij geen feiten bekend die vragen om een spoedige herziening van deze BBT-studie.

Zou het niet wenselijk zijn om uitbreidingen van milieutechnische eenheden zoals deze in Menen te koppelen aan een MER? De verplichting tot de opmaak van een project-MER is vastgelegd in een besluit van de Vlaamse Regering van 2004, in uitvoering van het decreet van 1995. Alleen voor de projecten die vermeld worden in bijlage I en II van dit besluit moet overeenkomstig artikel 4.3.2. van het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid een project-MER opgesteld worden. Voor de projecten vermeld in bijlage II kan de initiatiefnemer eveneens een gemotiveerd verzoek tot ontheffing indienen.

In het besluit is, conform de Europese project-MER-richtlijn, een bepaling opgenomen die stelt dat de wijziging of uitbreiding van projecten vermeld in de bijlage, waarvoor al een vergunning is afgegeven, die zijn of worden uitgevoerd en die aanzienlijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben, ook onder de project-MER-plicht valt, met mogelijkheid tot indiening van een gemotiveerd verzoek tot ontheffing. Op deze manier bestaat de mogelijkheid dat voor uitbreidingen van milieutechnische eenheden die genoemd worden in die bijlage, het bedrijf toch een project-MER of minstens een gemotiveerd verzoek tot ontheffing moet opmaken. Wanneer een initiatiefnemer van oordeel is dat de gewenste wijziging of uitbreiding geen milieueffecten veroorzaakt die het maken van een MER noodzakelijk maken, kan de initiatiefnemer een gemotiveerd verzoek tot ontheffing indienen.

Zou er aan een dergelijk MER niet beter een epidemiologisch onderzoek worden gekoppeld? De tijdsduur van een MER laat niet toe om in het kader van een concreet MER-plichtig plan of project een epidemiologisch onderzoek op te starten dat tijdens de opmaak van het eigenlijke MER al bruikbare resultaten zou kunnen opleveren. In het MER wordt bij de omschrijving van de referentiesituatie en de beoordeling van de milieueffecten wel rekening gehouden met alle beschikbare informatie. Indien er al een epidemiologisch onderzoek loopt naar de mogelijke effecten van dioxines, zware metalen of andere componenten in de omgeving van het studiegebied, moet de relevante informatie uit het bestaande onderzoek meegenomen worden in het MER.

Een andere mogelijkheid is dat, indien uit het milieuonderzoek blijkt dat bijkomende informatie rond de effecten van bepaalde componenten zoals dioxines op de gezondheid van inwoners in de omgeving gewenst is, er vanuit het MER een voorstel gedaan wordt tot bijkomend onderzoek en monitoring. Hierbij moet wel worden benadrukt dat steeds uitgegaan wordt van het voorzorgsprincipe, waardoor bijkomend onderzoek of monitoring na de opmaak van het MER alleen bedoeld is om aanvullende gegevens te verschaffen, maar uiteraard op zich nooit als argument kan worden gebruikt om een hervergunning of uitbreiding te legitimeren.

Indien het MER aangeeft dat er aanzienlijke effecten te verwachten zijn, zal eerst worden gezocht naar het maximaal mildere hiervan, op basis van BBT en mogelijk zelfs verdergaand indien de lokale omstandigheden dit vereisen. Of er zal, indien mildering op zich niet leidt tot een aanvaardbare situatie, gepleit worden voor andere maatregelen zoals capaciteitsbeperking.

Mevrouw Van den Eynde, u vraagt naar de grensoverschrijdende samenwerking. Zowel met Duitsland als met Frankrijk zijn er al heel wat gesprekken geweest en zijn er afspraken gemaakt. Zeker voor fijn stof en dergelijke zijn er geregeld contacten. Ik heb ook al gesproken met mijn collega uit Noord-Frankrijk. De recentste stand van zaken specifiek voor deze dioxineproblematiek zal ik opvragen en u laten bezorgen.

De heer Bart Caron: Mevrouw de minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord. Ik heb de indruk dat de zaak van nabij wordt gevolgd. De meetwaarden zijn gunstiger voor de bevolking dan in het verleden. Dat kan ik enkel toejuichen.

Ik wil de zaak niet over het paard tillen, maar zeker ook niet minimaliseren. Het is niet toevallig dat er een project is van humane biomonitoring dat de relaties tussen de gezondheid en die dioxines in Menen zal volgen. Het zal dan duidelijker worden of er een grote impact is op de gezondheid. In 2004 al raadde de VITO de mensen in de omgeving aan om geen scharreleieren te eten van eigen kweek. Als er dergelijke publieke waarschuwingen komen, moeten we voorzichtig zijn.

Het heeft veel te maken met een historische verontreiniging van de omgeving en de site, die niet alleen door dat bedrijf is veroorzaakt. Het is de samenloop van omstandigheden die maakt dat het risico groot is. U zet een aantal stappen om de zaak te volgen. Ik hoop dat u dat ook in de toekomst zult doen.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Ik wil zeker niet ontkennen dat er een probleem is van dioxine en pcb's in Menen. Al jaren volgen we dat ook nauwlettend vanuit het stadsbestuur. We doen alles om de bevolking in te lichten met correcte informatie. De metingen van dioxinevervuiling zijn in twee jaar tijd gehalveerd. Dat is correcte informatie. De kankergevallen moeten eerder worden toegeschreven aan individuele risicofactoren, voornamelijk het gebruik van tabak en alcohol, en zeker niet direct in verband gebracht worden met milieufactoren.

Het klopt dat er een biomonitoringonderzoek zal starten in Menen. Ik ben daarvoor zelf naar het kabinet van de minister en minister Vandeurzen geweest, samen met mijn collega'schep en Bernice Bogaert. We hebben ervoor gepleit dat onderzoek te starten om duidelijke informatie te krijgen en eindelijk eens te weten waar we staan. Maar nogmaals: verspreid alstublieft geen verkeerde informatie. Maak de bevolking niet onnodig bang. Daar kan ik de leden van Groen! toch soms op betrappen.

De heer Bart Caron: Ik deel die bekommernis, mevrouw Fournier. Die waarden zijn inderdaad verbeterd. Maar het zelfontbranden is een reëel probleem. Op het terrein komt het de laatste tijd regelmatig voor. Op die momenten zijn er sterk verhoogde waarden, en die worden niet altijd gemeten. Een milieuvergunning dient ook om zulke incidenten te voorkomen en tegen te gaan.

Ik ben blij dat de waarden dalen. Ik hoop dat het zo voortgaat, maar we moeten waakzaam zijn bij de milieuvergunning en de exploitatievoorwaarden.

Mevrouw Martine Fournier: De minister heeft al gezegd dat dat bedrijf alles maar dan ook alles doet om met alle exploitatievoorwaarden in orde te zijn. Minister Crevits heeft het vroeger nog een voorbeeldbedrijf genoemd omdat het alles doet voor de volksgezondheid. Probeer dat bedrijf niet altijd maar te viseren, maar probeer er neutraal over te communiceren.

De heer Bart Martens: Het probleem is dat we zitten met een heel lange halfwaardetijd van dioxines in de omgeving. Het duurt vijftig jaar vooraleer de concentratie van dioxines in de omgeving is gehalveerd. Dat wil zeggen dat je de kraan vandaag wel volledig mag dichtdraaien maar als in het verleden gigantisch veel dioxines zijn uitgestoten, het zeer lang duurt vooraleer de verminderde uitstoot zich laat zien in een verminderde blootstelling. Daar kampen we nog mee.

Als ik de minister goed heb begrepen, wordt wel alles gedaan om via procesgeïntegreerde maatregelen, bestrijdingsmechanismen, stofbeheersing en noem maar op, de uitstoot van dioxines tot een minimum te beperken volgens de beste beschikbare technieken. Dat neemt niet weg dat het een hele tijd zal duren vooraleer die historische verontreiniging is weggewerkt.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik wil benadrukken dat in dit dossier de samenwerking tussen zowel het gemeentebestuur, het Vlaamse Gewest, de Vlaamse Milieumaatschappij en het bedrijf zelf optimaal is en resultaat heeft opgeleverd. De cijfers laten zien dat dit werkt, maar er is inderdaad de historische situatie. De huidige aanpak is goed en hij loont. Dat vraagt inspanningen van iedereen. Het dossier kan als voorbeeld worden gesteld van hoe een samenwerking tot een goed resultaat kan leiden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de controle op en de toepassing van de Europese REACH-verordening (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals) en het ontbreken van een samenwerking tussen de federale overheid en de gewesten

De heer Bart Martens: Mevrouw de minister, sinds 1 juni 2007 is de Europese REACH-verordening in werking getreden. Deze verordening wil paal en perk stellen aan het op de markt komen van chemische producten waarvan we de risico's en de effecten op mens en milieu niet kennen. We leven in een cocktail van tienduizenden stoffen waarvan de effecten op de ecosystemen en de volksgezondheid niet bekend zijn. De Europese REACH-verordening wil daar iets aan doen door ervoor te zorgen dat de stoffen die op de markt worden toegelaten, op hun effecten worden getest en worden geautoriseerd indien de risico's beperkt zijn of via risicobeheersmaatregelen of gebruiksbeperkingen kunnen worden beperkt.

Het is een Europese verordening, wat wil zeggen dat we ze niet in eigen wetgeving moeten omzetten, in tegenstelling tot richtlijnen. Dat valt dus mee. Dat wil niet zeggen dat de lidstaten helemaal niets moeten doen, integendeel: ze zijn verplicht om op de toepassing van die verordening toe te zien, ervoor te zorgen dat de toepassing wordt gecontroleerd en dat de regels uit de verordening worden gehandhaafd.

Daar knelt blijkbaar het schoentje, althans volgens een artikel dat twee weken geleden in De Tijd stond. Blijkbaar is het toezicht houden op en het handhaven van de verplichtingen die uit de verordening voortvloeien, een gedeelde bevoegdheid van de federale overheid en de gewesten. Er zou een samenwerkingsakkoord moeten komen om de taken die vervat zitten in het toezicht en de handhaving van die verordening, enerzijds voor de federale overheid en anderzijds voor de gewesten goed op elkaar te kunnen afstemmen. Blijkbaar is die samenwerkingsovereenkomst er nog niet, wat maakt dat de bedrijven die zich volledig hebben geschikt naar de REACH-verordening, een concurrentienadeel hebben ten aanzien van hun collega's die het daar niet zo nauw mee nemen.

Mevrouw de minister, wat is de stand van zaken van het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gewesten? Waarom is dat samenwerkingsakkoord er nog niet? Wanneer kunnen we dat verwachten? Wanneer zal het van kracht worden?

Hoe zal Vlaanderen, dat bevoegd is voor de milieuaspecten van de verordening, de controle en toepassing ervan realiseren? Kunnen en zullen er voldoende mensen en middelen ingezet worden om daaraan uitvoering te geven?

Hoe staat Vlaanderen tegenover de interpretatie van de REACH-verordening? Die verordening is eigenlijk continu in beweging en er verschijnen voortdurend bijkomende begeleidingsdocumenten en onderzoeksrapporten en dergelijke, op basis waarvan de risico's moeten worden ingeschat. De verordening verplicht ook elke lidstaat om een of meerdere bevoegde instanties op te richten die moeten waken over de toepassing van de richtlijn. Mevrouw de minister, hoe ver staat het met die bevoegde instanties? Kunnen we binnenkort een zicht krijgen op de instelling daarvan?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, ik heb goed nieuws. Tijdens de interministeriële conferentie Leefmilieu van 14 december 2009 was er een belangrijke doorbraak met betrekking tot de problematiek wat betreft het samenwerkingsakkoord inzake REACH. Hier werd door de deelnemers een principeakkoord uitgesproken over het ontwerp van samenwerkingsakkoord. Wel werd aan de werkgroep nog de opdracht gegeven tot legistische en taalkundige controle, en tot het uitschrijven van de memorie van toelichting. Aansluitend verbond men er zich toe om dit samenwerkingsakkoord na de legistische correctie te ondertekenen en dan de nodige stappen te zetten in de schoot van de respectieve regeringen. Vervolgens zal het aan de verschillende parlementen worden voorgelegd ter

instemming. Hierbij aansluitend werd tijdens deze interministeriële conferentie Leefmilieu ook akte genomen van de in deze context opgemaakte operationele tabel betreffende de bevoegdheidsverdeling van de inspectiediensten.

Het klopt dat dit traag is gegaan. De vertraging in de totstandkoming wordt ook door mij betreurd, maar is zeker niet te wijten aan de Vlaamse overheid. We hopen dat zo snel mogelijk te kunnen afronden. Inzake de inspectieproblematiek werd niet gewacht op het afronden van dit akkoord om al initiatieven te ondernemen.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 2008 tot uitvoering van het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ook het Handhavingsdecreet genaamd, maakt de afdeling Milieu-inspectie als enige Vlaamse entiteit bevoegd voor het toezicht op de naleving van de REACH-verordening voor wat betreft Vlaamse materies. Het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheden en de gewesten zal nader preciseren welke de voorschriften zijn waarop de Vlaamse Milieu-inspectie in rechte en in machte toezicht uitoefent op de naleving ervan.

Vlaanderen zal de aanbevelingen betreffende inspectiecampagnes van het forum van het Europees Agentschap voor chemische stoffen volgen. Deze campagnes kunnen uniform doorheen de Europese Unie worden uitgevoerd en bieden daarom de grootste kans op het creëren van geharmoniseerde concurrentievoorwaarden voor onze bedrijven. De planning, de organisatie en de opvolging van de controles worden concreet gemaakt in het Belgisch nationaal REACH-forum waar alle relevante inspectiediensten deel van zullen uitmaken.

In juli 2008 heeft de Vlaamse Milieu-inspectie een inschatting uitgevoerd van de menselijke en financiële middelen nodig voor de invulling van het toezicht voor wat betreft Vlaamse materies, op vraag van de toenmalige Vlaamse minister voor Leefmilieu. Vandaag beschikt de Vlaamse Milieu-inspectie over een halftijdse werkkraacht om deskundig toezicht op deze materie uit te oefenen. In overleg met de leidend ambtenaar van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) wordt bekeken op welke wijze een adequate handhavings-inspanning door het Vlaamse Gewest kan worden verzekerd.

De Vlaamse Milieu-inspectie doet niet aan interpretatie van voorschriften zoals deze vervat zijn in de REACH-verordening. Bij twijfel over de exacte betekenis van voorschriften zoekt zij duidelijkheid vooraleer eventueel verder op te treden. In het geval van de REACH-verordening betekent dit dat de nationale REACH-helpdesk kan worden gecontacteerd, de Belgische ‘Competent Authority’, het Europees Agentschap voor chemische stoffen of de Europese Commissie. Om afwijkende interpretatie van voorschriften door verschillende bevoegde diensten te vermijden, werden overlegorganen opgericht waar twijfel over de exacte betekenis van voorschriften kan worden gesignaleerd en een gemeenschappelijk standpunt kan worden ontwikkeld.

Mijnheer de voorzitter, er is dus licht aan het einde van de tunnel en hopelijk hebben we ook snel iets dat op papier staat en dat wij kunnen overmaken aan het parlement.

De heer Bart Martens: Ik dank u voor het antwoord. We zijn in blijde verwachting van het decreet over de instemming met het samenwerkingsakkoord. Ik veronderstel dat we het daar opnieuw over kunnen hebben als we de tekst in handen hebben.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, en tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de invoering van een eenloketfunctie voor milieu- en bouwaanvragen

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, op 18 september 2009 werd het wijzigingsbesluit uniek loket opnieuw definitief goedgekeurd met bijlagen en aanpassing van de nummering van de nieuwe Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. De vorige tekst, van 19 juni 2009, werd ingetrokken. Het nieuwe besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en trad in werking op 1 januari 2010.

De samengevoegde milieuvergunningsaanvragen en aanvragen voor een stedenbouwkundige vergunning moeten op aanvraag van de burger kunnen worden ingediend in een eenloketsysteem bij de gemeente, met als doel de milieuvergunningsprocedure af te stemmen op de procedure voor de stedenbouwkundige vergunning.

Een uniek gemeentelijk loket moet aan vier eisen tegemoetkomen. Een: als over een samengevoegde aanvraag advies moet worden ingewonnen bij dezelfde adviserende instantie, dan moet dit gebeuren in één gezamenlijke adviesvraag, en adviezen die worden verleend op grond van een gezamenlijke adviesvraag worden gelijktijdig uitgebracht. Twee: als beide samengevoegde aanvragen onderworpen moeten worden aan een openbaar onderzoek, moet dit gebeuren door één gemeenschappelijk openbaar onderzoek. Drie: het college van burgemeester en schepenen dient de samengevoegde aanvragen gelijktijdig te onderzoeken en neemt op dezelfde dag een beslissing over beide aanvragen. Vier: beide beslissingen worden via een uniek gemeentelijk loket aan de aanvrager ter kennis gebracht in een aangetekende brief of een andere beveiligde zending, en ook de bekendmaking is gelijktijdig.

Over een eventuele synergie van de procedure tot verwerving van een milieuvergunning met die tot verwerving van een stedenbouwkundige vergunning heerst nog onduidelijkheid. Zeker is dat in beide gevallen de aanvraag stilzwijgend wordt geweigerd als de vastgestelde termijn wordt overschreden. De milieuvergunningen klasse I worden verleend door het provinciebestuur, en dan is er geen mogelijkheid om te werken met een eenloketfunctie. De softwareapplicaties voor milieu- en bouwvergunningen zijn momenteel niet aan elkaar gekoppeld, zodat het uniek loket hoofdzakelijk staat of valt met de onderlinge samenwerking van ambtenaren.

Minstens drie overlegmomenten tussen de milieudienst en de dienst ruimtelijke ordening zullen noodzakelijk zijn: voor het onderzoek naar de ontvankelijkheid en de volledigheidverklaring, over het openbaar onderzoek en voor de opmaak van een voorstel van beslissing ten behoeve van het college van burgemeester en schepenen.

Ook nu al kan decretaal gezien van een bouwvergunning geen gebruik worden gemaakt zonder milieuvergunning als er in het gebouw milieuvergunningsplichtige activiteiten worden uitgevoerd, en omgekeerd kan van een milieuvergunning geen gebruik worden gemaakt zonder bouwvergunning. De bouwvergunning is geschorst tot op het moment dat een milieuvergunning wordt uitgereikt.

De eenloketfunctie is organisatorisch mogelijk mits een aanpassing van de software: die voor de ruimtelijke ordening en die voor de milieuvergunningen moeten onderling gelinkt kunnen worden. De softwarehuizen zijn hiervoor op 1 januari 2010, datum van inwerkingtreding, niet klaar, wat uiteraard voor de nodige problemen zorgt. Ik had deze vraag ook aan minister van Ruimtelijke Ordening Muyters gesteld, maar blijkbaar zorgt u voor een gecoördineerd antwoord.

Mevrouw de minister, bent u op de hoogte van de problematiek? Hoe komt het dat de gemeenten zo weinig tijd krijgen om de aanpassing door te voeren? Kunt u duidelijkheid verschaffen over de eventuele synergie tussen de procedure van de milieuvergunning en die van de stedenbouwkundige vergunning?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, collega's, op de eerste vraag moet ik antwoorden dat er wel al vragen werden gesteld over hoe bepaalde aspecten moeten worden

begrepen, maar er werden mij tot nu nog geen problemen over de inwerkingtreding vanaf 1 januari 2010 gesignaleerd. U bent de eerste die de vraag stelt.

Over de tijd die de gemeenten hebben gekregen, kan ik zeggen dat de verwezenlijking van een uniek loket is opgenomen in het regeerakkoord van de vorige legislatuur. Bij de totstandkoming van het uniek gemeentelijk loket zijn de gemeenten via de VVSG betrokken geweest. De decreten die uiteindelijk het loket hebben ingevoerd, dateren al van 27 maart 2009. Op 19 juni 2009, toen de eerste versie van het uitvoeringsbesluit door de Vlaamse Regering is goedgekeurd, stond al vast dat de datum van inwerkingtreding van het loket 1 januari 2010 zou zijn. Die datum werd bepaald op vraag van de VVSG, die aandrong op een uitstel van de inwerkingtreding. Alle belangrijke elementen voor de organisatie van het loket waren al opgenomen in het decreet. Gezien het engagement van de vorige regering om een uniek loket aan te bieden, is het logisch dat de inwerkingtreding niet nogmaals naar een latere datum werd verschoven.

Omdat men er zich wel goed van bewust was dat de invoering van het uniek loket ingrijpende wijzigingen in de organisatie van de gemeentelijke diensten, met inbegrip van de informaticasystemen, met zich mee zou kunnen brengen, is ervoor gekozen om zo weinig mogelijk in reglementen zaken te gaan opleggen en zo veel mogelijk de organisatie van het loket aan de gemeenten zelf over te laten. Het behoort tot de gemeentelijke bevoegdheid om al dan niet op hulp van 'softwarehuizen' een beroep te doen voor de uitbouw van het uniek loket. Het zijn dan ook de gemeenten die in samenspraak met hun externe dienstverlener de nodige schikkingen kunnen treffen.

Wat de meerwaarde betreft, meen ik dat het belangrijkste in deze fase van het project is dat de aanvrager van de vergunning ervaart dat hij of zij op één plaats kan worden geholpen, en niet verplicht wordt zich tot twee diensten te wenden: de milieudienst en de dienst ruimtelijke ordening. Het decreet bepaalt niet dat de procedures volledig samen moeten verlopen. Ik kan nog eens verduidelijken waar de procedures wel samenkomen. Dat gebeurt op de volgende zes punten.

Een: de aanvrager dient, als hij dat wenst, tegelijkertijd de beide aanvragen in. Het is dus niet zo dat er één aanvraag is voor twee procedures. De indiening blijft op dezelfde manier gebeuren, maar op een ander adres, dat van het uniek loket. Twee: de schriftelijke communicatie met de aanvrager verloopt altijd via het uniek loket en gebeurt via het loket met één schrijven voor beide procedures, maar de beslissingen waarover wordt gecommuniceerd, blijven wel onderscheiden. Drie: het ontvankelijkheidsonderzoek moet in de mate dat het gaat over de voorwaarden om de aanvragen samen te voegen voor beide procedures samen gebeuren. Vier: een ander punt is het samenvoegen van de adviesvragen die naar dezelfde adviesinstantie gaan. Vijf: er wordt één openbaar onderzoek georganiseerd in plaats van twee aparte. De bezwaren inzake beide procedures worden samen behandeld. Zes: de beslissingstermijnen worden op elkaar afgestemd. Het blijven twee beslissingen, maar ze worden op dezelfde dag genomen en zoals gezegd met één brief ter kennis van de aanvrager gebracht. Dat is een belangrijke verwezenlijking,

Er werd dus gekozen voor een samenbrengen van de procedures voor de belangrijkste punten die met het contact met de burger hebben te maken en voor de punten waarvoor het best een vereenvoudiging kon worden gerealiseerd.

U verwijst ook naar de bestaande koppeling tussen de milieuvergunning en de stedenbouwkundige vergunning. Die blijft inderdaad behouden. Voor de beslissingen van de gemeenten speelt die dan minder een rol in de mate dat het over samengevoegde aanvragen gaat en beide vergunningen samen worden verleend omdat de aanvragen gelijktijdig gebeuren. Wordt een van de vergunningen niet verleend of wordt er een beroep ingesteld, dan is de koppeling weer van belang.

Ik hoop dat u daarmee een duidelijker beeld hebt van het uniek loket. Ik begrijp natuurlijk dat dit van de gemeentebesturen een aanpassing vergt. Wij hebben in de vorige legislatuur de totstandkoming meegemaakt. De afstemming op elkaar was niet evident, maar dat is nu toch gebeurd. Ik stel voor dat we dit een kans geven en goed opvolgen hoe het in de praktijk verloopt. Ik hoop alleszins dat de burger dit aanvoelt als een vereenvoudiging en een verbetering, want dat is de bedoeling.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Het uitgangspunt is inderdaad heel goed. Voor een stuk betekent dit een vereenvoudiging, want alles is gekoppeld aan elkaar en men kan via één loket aanvragen doen.

Ik kan u echter een voorspelling doen, want 1 januari is nog maar net gepasseerd. De VVSG had uitstel gevraagd tot 1 januari omdat in de lokale besturen, net zoals op andere niveaus, veel wordt geregeld via softwarepakketten die gekoppeld zijn aan elkaar, die informatie doorgeven. Die softwarepakketten zijn nog niet klaar en alles moet dus manueel bekeken en bijgehouden worden, want men moet weten of er een bouwvergunning is en of er een milieuvergunning bij is, want een zaak kan pas aan het schepencollege worden overgemaakt als die gekoppeld zijn. Ook is men gebonden aan veel striktere en veel meer bindende termijnen dan vroeger. Ik kan u dus al voorspellen dat er, buiten uw en mijn wil, hoogstwaarschijnlijk wel hier en daar ongevallen zullen gebeuren omwille van de coördinatie van deze zaken. In een relatief kleine organisatie zal het nog wel lukken, maar in grotere organisaties zullen er hier en daar wel eens wielen aflopen. De software is vandaag nog steeds niet ter beschikking, en dat was de reden voor de VVSG om uitstel te vragen. Het blijft dus zeker een aandachtspunt voor de toekomst.

De heer Bart Martens: Mevrouw de minister, ik heb begrepen dat het voor de burger veel eenvoudiger wordt, maar dat er in de backoffice wat meer coördinatie nodig is tussen de verschillende betrokken overheidsdiensten: het gemeentebestuur, het provinciebestuur en zo meer.

Dit doet me de bedenking maken dat men er in Wallonië wel in geslaagd is om de procedures volledig te integreren, want daar heeft men een ‘permis unique’ of één vergunning die zowel milieuaspecten als stedenbouwkundige aspecten dekt. Werd dit denkspoor bestudeerd? Waarom werd er ook in Vlaanderen niet op overgestapt, zijn daar goede redenen voor? Ik denk immers dat als er ook in de backoffice één procedure is met één beoordeling en zo meer, dit ook achter de schermen tot een vereenvoudiging van de procedures en de vermindering van de administratieve lasten kan leiden. Waarom lukt dat in Wallonië en is dat bij ons blijkbaar niet mogelijk?

Ik wijs er u ook op dat we op het einde van de rit fysiek met twee verschillende vergunningen blijven zitten die ook een apart juridisch beroepstraject kunnen volgen, want voor de bouwvergunningen hebben we nu de Hoge Raad voor Vergunningenbetwistingen opgericht als laatste administratiefrechtelijk college voor de beoordelingen van de rechtsgeldigheid van de vergunningen. Voor de milieuvergunningen blijft nog altijd de Raad van State het laatste administratiefrechtelijke college inzake het betwisten van beslissingen die u in beroep neemt tegen bepaalde klasse 1-vergunningen. Ook hier zitten we met een gesplitst juridisch spoor, en dus dreigt de tijdswinst die we wilden boeken via onze Hoge Raad voor Vergunningenbetwistingen doordat die zich binnen vaste termijnen moet uitspreken, verloren te gaan voor dat type inrichtingen dat zowel een stedenbouwkundige vergunning als een milieuvergunning nodig heeft.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Martens, ik denk dat we tijdens de vorige legislatuur heel wat vergaderingen hebben gehad – samen trouwens en ik was toen nog parlementslid – over het uniek loket en de uitbouw ervan. We zijn er eigenlijk niet uit geraakt, en u weet net

zo goed als ik dat de belangrijkste reden daarvoor was dat onze milieuvergunningen niet altijd op gemeentelijk niveau worden uitgereikt.

We zitten met verschillende categorieën, ook op Vlaams niveau. We zijn op dat punt vast geraakt omdat we heel ons systeem moesten herdenken, en dat is toen niet gelukt. Dit is een eerste aanzet. Als dit lukt op gemeentelijk niveau, dan kunnen we inderdaad bekijken of we dit systeem toch niet kunnen uitbreiden. Het was geen gemakkelijke oefening, we hebben tal van juridische adviezen gekregen van experts, en de conclusie was dat het ontzettend moeilijk was, dat we alles zouden moeten omgooien en dat er tal van nieuw decreten zouden moeten komen om alles in de praktijk te doen lopen. Ik stel voor om dit eerst een kans te geven, te bekijken hoe alles verloopt en om op basis daarvan een aantal conclusies te trekken voor andere vereenvoudigingen.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mevrouw de minister, ik denk dat we op dezelfde golflengte zitten, maar dit moet een aandachtspunt blijven.

Toen er vroeger dossiers naar het schepencollege kwamen, bijvoorbeeld inzake een bouwvergunning of een milieuvergunning, hadden we er zicht op wat het was: een bouwvergunning of een milieuvergunning. Nu moeten beide samen worden voorgelegd en heeft wie in een college actief bezig is met het beleid, er niet direct zicht op of het volstaat, of er ook een milieuvergunning bij hoort, of de diensten hun werk goed gedaan hebben.

De heer Martens heeft gelijk met zijn opmerking over de backoffice en de coördinatie. Ik verwacht geen grote problemen in een relatief kleine organisatie, maar bij een grote organisatie zouden er toch wel een aantal wielen kunnen aflopen. We moeten dit zeker opvolgen en indien nodig moeten we initiatieven nemen om de lokale besturen effectief bij te staan. Heel belangrijk daarbij is de software, die vandaag totaal niet ter beschikking is. In een stad van 5000 of 10.000 inwoners weet men waarmee iemand bezig is en waar een dossier zich bevindt, maar in steden met 100.000 of 200.000 of een half miljoen inwoners is dit onbegonnen werk.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de gemeentelijke vergoeding voor het afvoeren van eigen water

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik geef u eerst even heel kort de probleemstelling. Heel wat land- en tuinbouwers krijgen extra waterfacturen in de bus. Die facturen hebben betrekking op de gemeentelijke vergoeding voor het afvoeren van eigen water, en dit zorgt voor veel onbegrip in de sector, omdat de meeste landbouwbedrijven geen gebruik maken van de openbare afvoervoorzieningen. Ofwel recycleren ze het water op het eigen bedrijf, bijvoorbeeld in de tuinbouwbedrijven, ofwel wordt het gebruikte water mee afgevoerd met de mest, bijvoorbeeld op veeteeltbedrijven.

Concreet worden er gemeentelijke bijdragen aangerekend aan land- en tuinbouwbedrijven die de saneringsinfrastructuur niet belasten. De Europese kaderrichtlijn Water stelt dat alle watergebruikers tegen eind 2010 een redelijke bijdrage moeten betalen in verhouding tot de waterdiensten die ze gebruiken, maar dat lijkt hier juist niet het geval te zijn.

In de commissiezitting van 20 oktober 2009 bespraken we dit reeds een eerste maal. U hebt er ons toen van overtuigd dat u op de hoogte was van de problematiek. Dezelfde dag was er trouwens een overleg op uw kabinet met de landbouworganisaties. In uw antwoord hebt u

toen gesteld dat u een methode zou ontwikkelen waardoor gemeenten op een onderbouwde manier een correcte kostenterugwinning zouden kunnen doorvoeren aan de gebruikers van de waterdiensten. Dit instrument zou in de eerste helft van 2010 reeds operationeel moeten zijn.

Mevrouw de minister, wat was het resultaat van het overleg met de landbouworganisaties? Welke afspraken werden er gemaakt?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de ontwikkeling van het berekeningsinstrument voor kostenterugwinning van waterdiensten? Zal dit in de eerste helft van 2010 inderdaad operationeel zijn?

Op welke manier wordt de specifieke situatie inzake watergebruik door de land- en tuinbouwsector mee opgenomen in dit berekeningsinstrument?

Mevrouw de minister, tot hier mijn vragen ter opvolging van ons eerdere gesprek.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer De Meyer, dit is een terechte problematiek die ik ten volle onderschrijf. Daar moeten oplossingen voor komen. Ik heb dit probleem dan ook onmiddellijk ter harte genomen.

Op 20 oktober vond op mijn kabinet een eerste overleg plaats tussen de sector zelf, de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) en mijn kabinet. Het ging om het correct omschrijven van het probleem en het zoeken naar mogelijke oplossingen. Op dit eerste overleg werd de problematiek van de facturatie van de bovengemeentelijke en gemeentelijke saneringsbijdrage en gemeentelijke saneringsvergoeding door de drinkwatermaatschappijen aan de landbouwers in kaart gebracht.

In aansluiting op dit eerste overleg werd op 15 december op mijn kabinet een tweede overleg georganiseerd met de VMM en vertegenwoordigers van de watermaatschappijen. Daar werd afgesproken dat de watermaatschappijen hun standpunt zullen meedelen tegen 20 januari. Dat is eind volgende week. Dat antwoord zal worden teruggekoppeld met de landbouworganisaties. Er zijn nog wat knelpunten over de interpretatie van bepalingen. Die moeten eerst worden uitgeklaard voor we tot een definitieve oplossing kunnen komen. De contacten zijn gelegd. Wij wachten nu op een goede argumentatie van de watermaatschappijen.

Tussen 20 oktober en 15 december is er weinig resultaat geboekt. Er was een soort bereidheid van de VMM om naar een oplossing te zoeken. We hebben echter gemerkt dat de drinkwatermaatschappijen een andere visie hebben die niet was afgestemd op die van de VMM.

Momenteel wordt een studie over de gemeentelijke kostentoerekening afgerond. Een rapport volgt later deze maand. Dit rapport zal een overzicht bevatten van de gekende kostendrijvers en de wijze waarop de kosten bij voorkeur gespreid worden over de verschillende doelgroepen rekening houdend met de kaderrichtlijn water. Dat is de context waarin wij moeten werken.

Ook het aspect van de kostenaanrekening ten aanzien van de landbouwers werd in deze studie opgenomen. In het rapport zal hier meer duidelijkheid over verschaft worden.

Mijnheer De Meyer, ik had u liever meegedeeld dat alles al is opgelost. Dat kan ik echter niet. Wij werken er echter met man en macht aan. Ik ben er zeker van dat we tot een oplossing kunnen komen. Ik hoop dat dit zo snel mogelijk kan gebeuren. De eerste helft van 2010 is nog niet voorbij. Ik hoop dat we binnen die termijn blijven.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. U ziet duidelijk in dat dit een probleem is binnen de landbouwsector. Ik weet dat dit maatschappelijk gezien niet de grootste milieuproblematiek is in Vlaanderen. Als een sector echter een zware crisis

doormaakt, dan is elke bijkomende financiële belasting er een te veel. Ik dring dan ook aan op de nodige spoed bij de afhandeling van dit dossier.

In het programmadecreet is een artikel opgenomen waarin staat dat er ook een debietmeter moet zijn voor kleine waterwinningen. Dat is jammer genoeg opnieuw een bijkomende kost. Zo'n debietmeter kost minimaal 250 euro. Die meters moeten worden geplaatst vanaf 1 januari 2010. Ik vraag me af of dit wel realistisch is. Ik pleit dan ook voor enige realiteitszin op dat vlak.

Minister Joke Schauvliege: Uw analyse klopt voor een deel.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■